

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	28360 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28360
Назва ОП	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Панухник Олена Віталіївна, Кулак Євгеній Олександрович, Форкун Ірина Валеріївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	07.04.2025 р. – 09.04.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18250/vidomostisamoo_cinyuvannyaopfbss.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18258/programavizytufbss.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Під час проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми (ОП) «Фінанси банківська справа та страхування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти встановлено, що ОП та освітня діяльність Полтавського державного аграрного університету (ПДАУ) загалом відповідають стандарту вищої освіти (ВО), спроможні виконати його вимоги та досягати програмних результатів навчання (ПР). ОП складає позитивне враження. При розробці ОП враховано новітні тенденції в сфері фінансів, банківської справи та страхування, вітчизняний та міжнародний досвід реалізації аналогічних ОП. Цілі ОП «Фінанси банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти корелюють з місією, візією, цінностями, Стратегією розвитку ПДАУ на 2024-2030 рр. та Перспективним планом розвитку факультету обліку і фінансів (ФОФ), відповідають Концепції освітньої діяльності, визначеній у Статуті ПДАУ та реалізують завдання інноваційного розвитку. Зміст та структура ОП загалом відповідають спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та забезпечують формування передбачених ОП компетентностей та ПР. ЕГ відзначає сильні сторони та позитивні практики ОП: - унікальність ОП полягає в її фокусуванні на аграрний сектор економіки, а також у використанні в професійній діяльності потенціалу сучасних ІТ та цифрових фінансів; - зміст ОП дозволяє набуття здобувачам ВО загальнокультурні та громадянські компетентності, які спрямовані на досягнення глобальних цілей сталого розвитку; - на ОП прослідковується тісний зв'язок навчання, викладання та наукових досліджень – поєднання високого рівня професіоналізму НПП, активної позиції здобувачів ВО щодо реалізації принципу академічної свободи у прагненні отримання якісних освітніх послуг і широкий спектр можливостей, створених ЗВО; - важливою компонентою пошуку креативних та інноваційних наукових і прикладних ініціатив є робота студентських наукових гуртків: «Фінансовий клуб», «Аналітичний клуб», «CompassExpert»; - у Правилах прийому виділяється найвищий ваговий коефіцієнт на математику, що забезпечує врахування особливостей даної ОП; - наявність плану-графіку залучення стейкхолдерів, фахівців-практиків та провідних науковців до читання гостьових лекцій для здобувачів вищої освіти; - щорічний моніторинг ОП на різних рівнях ієрархії з різними групами стейкхолдерів, що дозволяє постійно моніторити та оперативно коригувати ОП загалом, так і навчальний план та змістове наповнення ОК; - зручна навігація та інформативність сайту ПДАУ; - використання АСУ ПДАУ як прогресивного рішення, завдяки якому створюються можливості комфортного навчання, викладання та праці в університеті.

Недоліки

ЕГ визначає, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» має несуттєві недоліки: - у матрицях відповідності ЗК, ФК та ПР компонентам ОП: ЗК1 не закривається ПР в ОК4, ОК5, ОК10, ОК11; ЗК6 - ОК1, ОК3, ОК9; ЗК8 - ОК1, ОК2, ОК4, ОК5, ОК6, ОК8, ОК13; ФК9 - ОК5; ФК8 - ОК10; в ОК29-ОК32, ОК37-ОК38 ЗК15 необхідно скорелювати (додати) ПР21-ПР22; - поділ вибірових ОК на блоки загальної і професійної підготовки та відведення їм певного обсягу кредитів дещо обмежує свободу здобувачів ВО для забезпечення безбар'єрного формування індивідуальної освітньої траєкторії; - нерівномірність розподілу кредитів за семестрами може спричиняти перевантаження здобувачів ВО; - атестаційний іспит не передбачає набуття компетентностей і досягнення ПР, хоча нього заплановані години/кредити ЄКТС; - у нормативних документах ПДАУ не регламентовано види робіт самостійної роботи та орієнтований обсяг часу на їх виконання; - в навчальному плані підготовки здобувачів ВО за скороченим терміном навчання вказаний нормативний термін навчання складає 3 р., а в графіку навчального процесу - 2р. 10міс; - недостатня залученість НПП, що забезпечують реалізацію освітнього процесу за ОП, до програм міжнародної академічної мобільності, програм за двостороннім обміном задля отримання додаткового досвіду щодо викладання та наукової роботи; - за наявності на ОП НПП, чий рівень знання іноземної мови підтверджений відповідними сертифікатами B2 і вище, відсутні приклади розробки та викладання окремих ОК іноземною мовою або застосування елементів білінгвального навчання в межах певних ОК; - у програмі атестаційного іспиту відсутній чіткий перелік обов'язкових ОК, що формують нормативний зміст підготовки здобувача ВО та забезпечують досягнення ПР та сформованості програмних компетентностей за ОП; - за ОК1, ОК7, ОК12, ОК24, ОК27 прослідковується нечітка кореляція тематики наукових публікацій НПП з профілем ОК; - тематика та бази проходження підвищення кваліфікації (стажування) переважно сприяють розвитку загальних компетентностей НПП і мають педагогічну спрямованість, однак не в повній мірі відповідають змістовому наповненню професійної складової ОК за ОП; - необхідність оновлення змісту опитувальників в частині відкритих запитань, що сприятиме кореляції теоретичної і практичної підготовки з реальними потребами ринку праці.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: а) менеджменту ЗВО: в 2025-2026 н.р. передбачити відкрити позицію для безбар'єрного формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО; до 01.09.2025 в нормативних документах ЗВО задекларувати рівномірність розподілу кредитів за семестрами, унормувати кількість контрольних точок в сесію для заочної форми навчання; в ОП та НП, починаючи з 01.09.2025 на атестаційний іспит або не планувати годин/кредитів ЄКТС, або чітко визначити це в нормативних документах ЗВО; до 01.09.2025 розробити рекомендовані норми витрат часу на самостійну роботу здобувача ВО (академічні години), залучивши до даного процесу здобувачів ВО та ОСС; в НП підготовки здобувачів ВО за скороченим терміном узгодити нормативний термін навчання з графіком навчального процесу; продовжувати активно розвивати освітнє середовище та матеріальні ресурси відповідно до запитів учасників освітнього процесу та потреб ринку праці; б) менеджменту ЗВО, завідувачу кафедри та гаранту ОП до

01.09.2026: здійснити контроль за повною відповідністю тематики наукових публікацій НПП профілю ОК1, ОК7, ОК12, ОК24, ОК27 за ОП; в плані підвищення кваліфікації НПП 2026 враховувати відповідність тем та баз проходження підвищення кваліфікації контенту ОК за ОП; продовжувати забезпечувати публічність та прозорість освітнього процесу за ОП; розширити можливості використання спеціалізованого ПЗ за ОК17, ОК27, ОК28 з метою формування у здобувачів ВО hard skills відповідно до вимог часу; в) гаранту та робочій групі: в ОП 2025 узгодити матриці відповідності ЗК, ФК та ПРН компонентам ОП, релевантно підійти до їх кореляції з урахуванням Стандарту ВО, оптимізувати кількість ЗК, ФК у співвідношенні з ПР для ОК; у програмі атестаційного іспиту 2025-2026 н.р. чітко визначити перелік обов'язкових ОК, що формують нормативний зміст підготовки здобувача ВО та забезпечують досягнення ПР та сформованості програмних компетентностей за ОП; на постійній основі здійснювати популяризацію неформальної та інформальної освіти в контексті розвитку нових компетентностей, що суттєво підвищують конкурентоздатність сучасного фахівця; до 01.09.2026 створити можливість для участі НПП за ОП у програмах міжнародної академічної мобільності задля підвищення рівня інтернаціоналізації як ОП, так і ЗВО; розглянути можливість розробки та викладання окремих ОК іноземною мовою або застосування елементів білінгвального навчання; до 01.12.2025 покращити змістове наповнення анкет опитування введенням більшої кількості відкритих питань; з метою посилення впливу роботодавців на забезпечення якості підготовки фахівців до 01.12.2025 вийти з пропозицією до менеджменту ПДАУ щодо створення Ради роботодавців або Ради стейкхолдерів як консультативно-дорадчого органу університету; до 01.09.2026 року організувати регулярну розсилку новин та анонсів для зацікавлених сторін; забезпечити переклад ключової інформації про ОП на англійську мову, що дозволить підвищити її репутацію та зміцнити взаємодію з міжнародною спільнотою.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ЕГ підтверджує, що ОП “Фінанси, банківська справа та страхування” ПДАУ <https://surli.cc/jigxtb> спроектована відповідно до Стандарту ВО за спеціальністю 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”, затверджена Вченою радою ПДАУ 19.04.2021 прот. №19, введена в дію з 01.09.2021 наказ №90 від 20.04.2021. Щорічно ОП переглядається і за результатами перегляду до неї вносяться зміни і доповнення (протоколи Вченої ради ПДАУ №18 від 23.06.22 <https://surli.li/mjfpqe>, №9 від 26.04.23 <https://surli.cc/hviupy>, №6 від 27.02.24 <https://surli.li/evntln>, №12 від 21.08.24 <https://surli.cc/fxcxh>), що пов'язано зі змінами норм чинного законодавства та врахуванням пропозицій різних груп стейкхолдерів. Процедурні моменти дотримано згідно норм чинного законодавства. Відповідність ОП Стандарту ВО забезпечується набором обов'язкових ОК, їх чіткою структурою та змістовим наповненням, які спрямовані на формування загальних (ЗК1-ЗК15) та фахових (ФК1-ФК12) компетентностей і дозволяють досягти заявлених програмних результатів навчання (ПР1-ПР25) за відповідною спеціальністю та рівнем ВО. Під час зустрічей із фокус-групами підтверджено, що включені до ОП ФК12 та ПР24, ПР25 сформульовані за рекомендаціями роботодавців, відповідають вимогам та запитам ринку праці, формують її унікальність і визначають акцент на аграрний сектор економіки. ПР повністю узгоджуються з Національною рамкою кваліфікацій України – 6 рівень; FQ-EHEA – перший цикл; EQF (LLL) – 6 рівень. Взаємозв'язок між ОК ОП подано в структурно-логічній схемі, а вибудована логічна послідовність їх вивчення забезпечує досягнення мети ОП. Результати проведеного ЕГ аналізу РП і силабусів дозволяють підтвердити забезпечення усіх ПР відповідними ОК ОП. Зміст ОП враховує сучасні тенденції розвитку фінансової сфери, включаючи інноваційні підходи, фінансові технології, сучасні сервіси та інструменти в умовах цифрової економіки, що задекларовано в ОК “Цифрові фінанси”, “Інформаційні системи і технології у фінансах”, “Інвестування” тощо. Практична підготовка за ОП забезпечує закріплення набутих знань у реальних умовах, що підтверджено високим рівнем задоволеності її здобувачів та випускників. Можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується за рахунок вибірових ОК, які складають 25% ОП. Однак ЕГ відмічає недоліки в матрицях відповідності ЗК, ФК та ПРН компонентам ОП, зокрема звертає увагу на те, що ЗК1 не закривається ПР в ОК4, ОК5, ОК10, ОК11; ЗК6 - ОК1, ОК3, ОК9; ЗК8 - ОК1, ОК2, ОК4, ОК5, ОК6, ОК8, ОК13; ФК9 - ОК5; ФК8 - ОК10; в ОК29-ОК32, ОК37-ОК38 ЗК15 необхідно скорелювати (додати) ПР21-ПР22. ЕГ рекомендує в ОП 2025 узгодити матриці відповідності ЗК, ФК та ПРН компонентам ОП, релевантно підійти до їх кореляції з урахуванням Стандарту ВО за даною спеціальністю, а також оптимізувати кількість ЗК, ФК у співвідношенні з ПР для ОК.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт за видами професій в межах даної спеціальності відсутній. За даною ОП присвоєння професійних кваліфікацій не передбачено.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ЕГ підтверджує, що мета ОП “Фінанси, банківська справа та страхування” ПДАУ чітко визначена і відповідає місії, Стратегії розвитку університету на 2024-2030 <https://surl.li/xnobfc> та Перспективному плану розвитку факультету обліку і фінансів <https://surl.li/lqbad>. Вона спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, вміють їх застосовувати з метою ефективного управління взаємовідносинами на фінансовому та фондовому ринках, діяльністю виробничих підприємств, фінансово-кредитних установ та страхових організацій <https://surl.li/idqpbu>. Ця мета узгоджується зі Стратегією розвитку університету <https://surl.li/xnobfc>, передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців з урахуванням національно-патріотичних інтересів, індивідуальних освітніх особливостей та потреб усіх зацікавлених сторін в умовах створення безпечного та комфортного простору. ОП імплементується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/zzrjnu> та Методичних рекомендацій з розроблення ОП <https://surl.li/nbizzt>. Унікальність ОП визначається можливістю навчання мотивованих і високоосвічених фахівців, спроможних реалізовувати здобуті ПР для забезпечення ефективного функціонування національного господарства та його фінансово-кредитної інфраструктури, що сприятиме сталому розвитку аграрної сфери та інших галузей економіки. Зустрічі з менеджментом ПДАУ, гарантом ОП, НПП, здобувачами ВО, випускниками та роботодавцями засвідчили їх повне розуміння місця та ролі ОП у досягненні стратегічних завдань ЗВО, а також потреби в її динамічному оновленні.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОП “Фінанси, банківська справа та страхування” та ПР визначаються з урахуванням позиції і потреб різних груп стейкхолдерів, включаючи здобувачів ВО, роботодавців та академічну спільноту, що було підтверджено під час зустрічей ЕГ з відповідними фокус-групами. Зокрема, співпраця з департаментами агропромислового розвитку <https://surl.li/yooxlo> та економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій <https://surl.li/ampeti> вплинула на формування змісту ПР24, ПР25. Здобувачі ВО активно залучаються до складу проєктної групи та систематичного перегляду ОП через анкетування та громадське обговорення, їх пропозиції враховані у контексті вивчення: питань діджиталізації різних секторів економіки, використання сучасних ІС і технологій у фінансах (ОК10, ОК11, ОК17, ОК21 та ін); особливостей функціонування фінансового сектору України в умовах воєнного стану (ОК10, ОК20); особливостей податкових систем зарубіжних країн та оподаткування окремих галузей національної економіки (ОК18); фінансових інструментів та засобів реалізації Цілей сталого розвитку на світовому та державному рівні (ОК21). Роботодавці, як-от представники ПАТ “Страхова компанія “Саламандра”, АТ “СК “ТАС” (Приватне), Полтавського головного регіонального відділення АТ КБ “Приватбанк”, АТ “КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК”, ТОВ “Українська універсальна біржа”, м.Полтава є учасниками робочої групи з розроблення ОП у 2021-2024 <https://surl.li/kioxah>, <https://surl.li/vadakm>, <https://surl.li/wlgoer>, <https://surl.li/txghxd>. Роботодавці, представники ГУ ДПС у Полтавській області (В.Литвиненко, І.Стрюк) запропонували в ОК18 додати порядок подання податкової звітності, АТ КБ “Приватбанк” (Л.Головка) - в ОК10 додати питання Інтернет банкінг та використання мобільних додатків. Випускники і одночасно роботодавці СК “ТАС” (В.Шматко), ТОВ “КЕРНЕЛ-ТРЕЙД” (І.Петренко), Група компаній “КМ” (А.Мішелов), АТ КБ “Приватбанк” (В.Онопрієнко) є учасниками розширених засідань кафедри <https://surl.li/imphol>, круглих столів <https://surl.li/enwlbs>, беруть участь в наукових заходах <https://surl.li/igpqmb>, опитуваннях щодо вдосконалення ОП. Академічна спільнота активно бере участь в обговоренні, надає відгуки, рецензії на ОП із пропозиціями щодо її розвитку, зокрема д.е.н., проф. В.Рудик запропонував збільшити обсяг кредитів на ОК21 для змістовнішого наповнення теми “Фінансовий ринок” (з акцентом на його складову - фондовий ринок), к.е.н., доцент О.Яріш запропонувала удосконалення структурно-логічної схеми вивчення ОК обліково-аналітичного спрямування. Пропозиції заінтересованих сторін дозволили якісно підсилити досягнення ПР3, ПР4, ПР8, ПР17, ПР21, ПР24, ПР25 тощо. (узаг. інфор. пропозицій стейкхолдерів <https://surl.li/jmxjme>, <https://surl.li/mhgpob>, <https://surl.li/exajae>, <https://surl.li/opsdbc>, прот. засід. кафедри ФБСС - відп. на п.4 зап.1, рез. врахування в РП в LMS Moodle - за гостьовим доступом наданим на п.7 зап. 1).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЕГ підтверджує, що мета та ПР ОП визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. ОП

враховує зміни в назві спеціальності “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”, що забезпечило в ОП 2023 введення ОК 27 “Фондовий ринок” та підсилило ПР4, ПР5, ПР7. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ встановлено, що до проєктної групи ОП входять НПП, що мають значний науковий і практичний досвід у сфері фінансів, що сприяє врахуванню сучасних тенденцій розвитку науки та спеціальності (публікативна активність у Scopus і WoS, участь у конференціях, виконанні НДР і госпдоговірних проєктів) під час проєктування ОП, визначення мети та ПР. Мета та ПР ОП враховують вимоги ринку праці, де існує підвищений попит на мотивованих і високоосвічених фахівців, спроможних реалізовувати здобуті ПР для забезпечення ефективного функціонування фінансової сфери, сталого розвитку АПК та інших галузей економіки, а також використовувати в професійній діяльності потенціал цифрових фінансів, що дозволило включити ПР24. Регіональний контекст у ОП враховано завдяки орієнтації на стратегічні цілі Полтавської області до 2027 року <https://surl.li/uqtusl>, серед яких оцінювання процесів та явищ у сфері залучення інвестицій, фінансового забезпечення розвитку аграрної та інших галузей економіки, що вплинуло на формування ПР25. Аналіз досвіду українських ЗВО, зокрема КНУ імені Тараса Шевченка <https://surl.li/lrlisq>, КНЕУ ім. Гетьмана <https://surl.li/cc/ufzbae>, ОНЕУ <https://surl.li/ptfdcr> забезпечив формування переліку обов'язкових ОК та їх структурно-логічну схему вивчення для досягнення ПР, а також нові підходи до формування індивідуальної освітньої траєкторії; Полтавського університету економіки і торгівлі <https://surl.li/gsnycr> - дозволив ввести ОК28 “Цифрові фінанси”; ЗВО “Подільський державний університет” <https://surl.li/jshenn> - сприяв оновленню змістовного наповнення ОК27 “Фондовий ринок”. ПДАУ має укладені договори про співпрацю з Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Warsaw University of Life Sciences, Uniwersytet Opolski, University of Leicester, Universitatea Agrară de Stat din Moldova та ін. в яких реалізуються аналогічні ОП. Досвід University of Leicester <https://le.ac.uk/> сприяв удосконаленню змістовного наповнення ОК16 “Інвестування” та включенню до вибіркових ОК “Поведінкові фінанси”. Досвід Dongbei University of Finance and Economics <https://surl.li/laktpm> сприяв введенню вибіркової ОК “Зелені фінанси”, зміст якої корелює з досягненням Цілей сталого розвитку ООН. Ознайомлення зі змістом ОП іноземних ЗВО під час міжнародних підвищень кваліфікацій НПП кафедри ФБСС <https://surl.li/jdqfne> дозволило світові тенденції підготовки фахівців з фінансів, банківського бізнесу, страхування, діяльності на фондовому ринку використати в частині форм та методів навчання в процесі викладання ОК ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає якісним характеристикам критерію 1 (пп. 1.2, 1.3, 1.4, 1.5) і частково пп. 1.1 (з несуттєвими недоліками), орієнтуючись на актуальні професійні й ринкові вимоги. ОП “Фінанси банківська справа та страхування” першого (бакалаврського) рівня в ПДАУ розроблена відповідно до національних стандартів, має чітко визначену мету, яка відповідає місії, Стратегії розвитку ПДАУ на 2024-2030 та Перспективному плану розвитку ФОФ. Вона спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців-фінансистів для сучасного ринку праці. Цілі ОП відповідають вимогам заінтересованих стейкхолдерів (здобувачів ВО, роботодавців та академічної спільноти), враховують тенденції розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контекст, а також досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Унікальність ОП полягає в її фокусуванні на аграрний сектор економіки, а також у використанні в професійній діяльності потенціалу сучасних ІТ та цифрових фінансів.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 1 не виявлено. Однак ЕГ відмічає недоліки в матрицях відповідності ЗК, ФК та ПР компонентам ОП, зокрема звертає увагу на те, що ЗК1 не закривається ПР в ОК4, ОК5, ОК10, ОК11; ЗК6 - ОК1, ОК3, ОК9; ЗК8 - ОК1, ОК2, ОК4, ОК5, ОК6, ОК8, ОК13; ФК9 - ОК5; ФК8 - ОК10; в ОК29-ОК32, ОК37-ОК38 ЗК15 необхідно скорелювати (додати) ПР21-ПР22.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту та робочій групі в ОП 2025 узгодити матриці відповідності ЗК, ФК та ПРН компонентам ОП, релевантно підійти до їх кореляції з урахуванням Стандарту ВО за даною спеціальністю, а також оптимізувати кількість ЗК, ФК у співвідношенні з ПР для ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ЕГ встановила, що за своїм обсягом ОП “Фінанси, банківська справа та страхування” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2021р. <https://surl1.cc/jigxtb> зі змінами 2022р. <https://surl1.li/mjfpqe>, 2023р. <https://surl1.cc/hviupr> та 2024р. <https://surl1.cc/fxclxh> становить 240 кредитів ЄКТС. На формування компетентностей та ПР, визначених Стандартом ВО за спеціальністю 072 першого (бакалаврського) рівня вищої освіти <https://surl1.li/yufxdy>, а також компетентностей та ПР, які додатково розкривають унікальність ОП, спрямовано 180,0 кредитів ЄКТС, що становить 75,0% обсягу ОП. На опанування вибірових компонент передбачено 25,0% ОП (60,0 кредитів ЄКТС). Обсяг окремих ОК становить від 3 до 9 кредитів ЄКТС, що відповідає п. 7.2.4 Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://surl1.li/euzbbn>. В цілому обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам Закону України “Про вищу освіту” (щодо обсягу ОП підготовки бакалавра) та Стандарту ВО першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 072 “Фінанси, банківська справа та страхування” галузі знань 07 “Управління та адміністрування”.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ЕГ відмічає, що профіль ОП чітко структурований згідно вимог Стандарту ВО та Положення про орг. осв. процесу в ПДАУ <https://surl1.li/euzbbn>. ОП передбачає поділ ОК на обов'язкові (39 ОК: навчальні дисципліни, КР, практики, атестаційний екзаме́н) та вибірові. Обов'язкові ОК в НП поділяються на 4 блоки: загальної підготовки ОК1–ОК8; професійної підготовки ОК9–ОК28; практики (навчальні ОК33–36 та виробничі ОК37–ОК38), атестацію ОК39, що не виділяється в профілі ОП (п.2.1.). Вибіркові ОК в НП поділено на ОК загальної (28 кредитів ЄКТС) та професійної підготовки (32 кредити ЄКТС), що з позиції ЕГ дещо обмежує свободу вибору, тому пропонуємо передбачити відкриту позицію для забезпечення безбар'єрного формування індивідуальної освітньої траєкторії. За ОП здійснюється набір на скорочену ф.н., нормативний термін навчання в НП 3р. (в графіку навч. процесу - 2р.10міс.) (відп. на п.1 зап.1). Обсяг кредитів ЄКТС для скороч. ф.н. складає 180 (відповідає вимогам Стандарту та Наказу МОН 593 від 28.05.2021), з яких 120 кредитів ЄКТС - обов'язкові ОК, 60 - вибірові ОК. ЕГ встановлено, що ОП є структурованою за курсами і семестрами. Навантаження одного н.р. становить 60 кредитів ЄКТС. Кількість контрольних точок в рік не перевищує 16, аудиторне навантаження корелюється в межах 33%-66% заг. обсягу год. відведених на ОК, що визначено п.7.2.4 Положення про орг. осв. процесу в ПДАУ <https://surl1.li/euzbbn>. ЕГ звертає увагу на нерівномірність розподілу кредитів за семестрами (ЗВО дотримується принципу рівномірності за семестрами) та контрольних точок (в парних семестрах денної та заочної ф.н. їх більше 8, оскільки практики проводяться поза семестром після сесії). На заочній ф.н. передбачена одна екзамен. сесія в рік в якій 10-12 контрольних точок. ЗВО такий підхід обґрунтовує тим, що заліки здобувачі ВО отримують за накопичувальною системою, а тому в сесію складають лише іспити, захищають КР та практики. Виявлені неточності містять окремі дискусійні аспекти, а тому ЕГ рекомендує в нормативних документах ЗВО унормувати кількість контрольних точок в сесію та передбачити рівномірність розподілу кредитів за семестрами. Ознайомлення з силабусами та РП дозволило встановити, що всі ОК є взаємопов'язані та взаємодоповнюють один одного, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та ПР. ЕГ підтверджує, що нормативні ОК2–ОК6, ОК8 сприяють формуванню загальнокультурних і громадянських компетентностей (ЗК1, ЗК7, ЗК9, ЗК10, ЗК13–ЗК15) та досягнення ПР навчання (ПР1, ПР7, ПР14–ПР18, ПР20–ПР23), що передбачають готовність здобувача ВО самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз обов'язкових ОК ОП, навчального плану, силабусів та РП ОК дає підстави ЕГ зробити висновок, що зміст ОП за об'єктами вивчення та діяльності, цілями навчання, теоретичним змістом, практичною складовою відповідає предметній області спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», враховує вимоги Стандарту ВО та Національної рамки кваліфікації, що імплементовано в компетентностях та ПР. ОП базується на сучасних положеннях та результатах наукових і практичних досліджень, передбачає набуття компетентностей у сфері аналізу та управління фінансами, банківським бізнесом, страхуванням та діяльністю на фондовому ринку. Теоретичний зміст предметної області формують обов'язкові ОК15, ОК13, ОК21, ОК14, ОК15, ОК10, ОК11, ОК20, ОК27, які дозволяють опанувати поняття, категорії, теорії, концепції економічної науки, що визначають тенденції, закономірності функціонування і розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також поглиблюються вибіровими ОК професійної підготовки. Здатність застосовувати сучасні аналітичні методи та технології фінансової науки і практики формуються через вивчення ОК9, ОК14, ОК16, ОК25, під час проходження різних видів практик, написання курсових робіт. Передумови для ефективної діяльності в контексті розбудови фінансово-кредитної інфраструктури, сприяння сталому розвитку аграрної сфери, використання потенціалу сучасних ІС та цифрових технологій створюють ОК16, ОК17, ОК23, ОК28.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ЕГ встановлено, що основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії на ОП є вибіркові ОК, частка яких в ОП складає 25,0% обсягу ОП, тобто 60 кредитів ЄКТС, що відповідає нормам ЗУ «Про вищу освіту». Право на вибір здобувачами ВО ОК регламентується «Положенням про забезпечення права на вибір здобувачами ВО навчальних дисциплін в ПДАУ» <https://surli.cc/eahomo>. Зазначене положення базується на засадах ЗУ «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Положенні про орг. осв. процесу в ПДАУ» <https://surli.li/euzbbn>. Для зручності ознайомлення із пропонованими ОК на вибір здобувачам ВО, у відкритому доступі на сайті ПДАУ <https://surli.cc/shiynd> розміщено переліки вибіркових дисциплін (за групами: міжфакультетські, факультетські, вибіркові ОК за ОП) із змістовною та ґрунтовною інформацією, викладеною у силабусах. Здобувачі ВО за ОП на фокус-групі підтвердили, що вони ознайомлені з порядком реалізації їх права на вільний вибір ОК та вільно ним користуються, а також в рамках формування індивідуальної освітньої траєкторії їм надається право рекомендувати власну тему курсової роботи, обирати базу практики, тему наукового дослідження, визнавати здобутки, отримані в неформальній та інформальній освіті <https://surli.li/pkijgsh>, під час академічної мобільності <https://surli.li/qiebn> тощо. Підтвердженням також є надані копії розпоряджень про формування груп для вивчення вибіркових ОК (п.6 зап.1) та скан-копії індивідуальних навчальних планів здобувачів ВО (п.2 зап.1). ЕГ встановила, що питання задоволеності здобувачів ВО щодо можливості вільного вибору вибіркових ОК з наявного переліку в межах міжфакультетської групи включено в до відповідного анкетування, результати якого оприлюднено на веб-сайті ПДАУ <https://surli.li/ncstga>. Опитування щодо факультетських вибіркових ОК та ОК за ОП проводяться в LMS Moodle й аналізуються відповідними структурними підрозділами. ЕГ підтверджує, що здобувачі ВО та студентське самоврядування, що взяли участь в фокус-групах, підтвердили їх задоволення можливостями, що пропонує ПДАУ. ЕГ відзначає відсутність в блоці вибіркових ОК відкритої позиції, що може створювати для здобувачів ВО ОП певні обмеження в реалізації права на вибір. Враховуючи побажання здобувачів ВО за ОП ЕГ пропонує передбачити відкрити позицію для забезпечення безбар'єрного формування інд. освітньої траєкторії в наступному навчальному році.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ЕГ засвідчує, що обов'язкові ОК, включені до ОП та НП, забезпечують формування компетентностей, необхідних для подальшої практичної професійної діяльності за обраною спеціальністю. В ОП та НП на проходження різних видів практик передбачено 31,5 кредит ЄКТС, з них: на навчальні практики ОК33-ОК36 зі «Статистики», «Страховання», «Фінансів», «Фінансів підприємств» – 19,5 кредитів ЄКТС (585 годин), на виробничі практики ОК37-ОК38 з «Фінансів суб'єктів господарювання» та «Комплексну зі спеціальності» – 12 кредитів ЄКТС. За результатами різних видів практик здобувачі ВО складають звіти та захищають їх на комісії. Правила та процедури проведення різних видів практик регламентуються Положенням про проведення практики в ПДАУ <https://surli.li/asojdv>, іншими нормативними документами щодо її забезпечення <https://surli.li/wcwpqg>, розроблена наскрізна програма практики <https://surli.cc/qsitji>, <https://surli.li/tpdjsr>, <https://surli.li/sdyiwu>, <https://surli.li/ajrafq> як потужний інструмент якісної підготовки майбутніх фахівців в фінансовій сфері та підтвердження практикоорієнтованого підходу - укладені угоди про співпрацю з стейкхолдерами-роботодавцями (які передбачають, зокрема, і проходження різних видів практик) <https://surli.li/dgtdgv>, що дозволяє забезпечити досягнення мети та виконання завдань практик, а також забезпечено належний супровід та наставництво з боку керівників від баз практики. Під час зустрічей ЕГ із роботодавцями встановлено, що вони зацікавлені у випускниках даної ОП, долучаються до реалізації освітнього процесу за ОП, зокрема надаючи бази практики згідно укладених угод про співпрацю та здійснюючи керівництво здобувачами. Проаналізувавши надані гарантом ОП на запит ЕГ скан-копії наказів на проходження виробничої практики з фінансів суб'єктів господарювання та «Комплексної зі спеціальності» у 2023-2024 н.р. (п.3 зап.1), відмічаємо їх відповідність. ЕГ підтверджує, що під час проходження різних видів практик здобувачі ВО формують в сукупності компетентності ЗК1-3, ЗК6-8, ЗК10-13, ЗК15, ФК1-7, ФК10-12 та досягаються ПР1, ПР3-6, П9-10, ПР13-14, ПР16-17, ПР19-20, ПР24-25. Окрім зазначених практик, практична підготовка здобувачів ВО здійснюється також і під час проведення лабораторних та практичних занять (на них відведено 1196 аудиторних год). Дані факти підтверджено здобувачами ВО за ОП під час інтерв'ювання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Відповідно до ОП, зміст навчання дозволяє сформувати набір соціальних навичок (soft skills), що першочергово підтверджується наявністю в ОП ОК загальної підготовки (ОК1-ОК8), які формують загальні компетентності ЗК1-ЗК4, ЗК6-ЗК9, ЗК11, ЗК13, ЗК14 що відповідають заявленим цілям та забезпечують досягнення відповідних ПР. Формуванню здобувачами ВО soft skills, серед яких: комунікація та комунікабельність, робота в команді, міжкультурне спілкування, тайм-менеджмент, самоорганізація, критичне мислення, лідерські якості, вміння будувати стосунки з оточенням, відстоювати свої погляди тощо в межах ОП сприяє використання сучасних форм та методів навчання, проведення дослідження та активного позааудиторного життя (участь у наукових конференціях <https://surli.li/oyqxtx> та круглих столах, робота в студентських наукових гуртках Фінансовий клуб

<https://surl.li/ablxb>, Аналітичний клуб <https://surl.li/cc/emdemi>, “CompassExpert” <https://surl.li/latsfv>, мистецьких, спортивних, інших заходах (адаптиви студ. ради ФОФ, тренінги психологічної служби ПДАУ <https://surl.li/trnlfs>;; зустрічі з омбудсменом <https://surl.li/kpisdg>, представниками ДСНС <https://surl.li/kgmzzz>, фахівців ПДАУ щодо дій в надзвичайних ситуаціях <https://surl.li/bqnbjq> та у процесі взаємодії з іншими учасниками освітнього простору <https://surl.li/pmldww>. ЕГ відзначає також, що для здобувачів ВО ОП рекомендовано також і вибіркові ОК, які сприяють поглибленню soft skills, зокрема це Бізнес-культура, Самомотивація, Ораторське мистецтво, Психологія спілкування, Основи лідерства тощо (відп. на п.6 зап.1, <https://surl.li/fiwozv>).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

На основі аналізу змісту РП ОК, спілкування зі здобувачами ВО за ОП, ЕГ зробила висновок, що обсяг ОП та її окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів ВО, є достатнім для досягнення цілей та ПР. Обсяг ОП та окремих ОК НП регламентується Положенням про орг. осв. процесу в ПДАУ <https://surl.li/euzbbn>. ОК плануються в обсязі з і більше кредитів ЄКТС, обсяг аудиторних годин на денній ф.н. становить від 33% до 66% нормативного обсягу годин на ОК, сумарна кількість екзаменів і заліків не перевищує 16 за рік, з яких не більше 4-ох екзаменів у семестрі. Також ЕГ відзначає відповідність НП за усіма ОК вимогам п.14 статті 1 ЗУ “Про вищу освіту” (обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС навчальної дисципліни становить не менше 10 годин для першого (бакалаврського) рівня ВО). Максимальна тривалість екзаменаційної сесії (денна форма навчання) складає 2 тижні. Розподіл кредитів впродовж усього терміну навчання є рівномірним і складає по 60 кредитів ЄКТС на рік, обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. У РП та силабусах ОК висвітлена загальна інформація, місце в ОП (статус ОК, компетентності і ПР), роль у формуванні soft skills, мета, програма, методи навчання, оцінювання результатів навчання, література. За своїм змістом та структурою силабуси та РП ОК відповідають вимогам Методичних рекомендацій щодо розроблення силабусу навчальної дисципліни у ПДАУ <https://surl.li/btcrve> та Положення про робочу програму в ПДАУ <https://surl.li/hjasrh>. LMS Moodle <https://moodle.pdau.edu.ua/> (продемонстрована здобувачкою ВО за ОП) забезпечує необхідний навчальний контент, передбачає можливість проведення контрольних заходів. Це дозволяє ефективно організовувати аудиторну та самостійну роботу здобувачів ВО. Особливу увагу приділяє ПДАУ проведенню роз'яснювальної роботи серед першокурсників, щодо особливостей застосування LMS Moodle в освітньому процесі. Здобувачі ВО ОП та представники органів студентського самоврядування надали схвальні відгуки про обсяг навантаження, відмічаючи його прийнятним, рівномірно розподіленим між аудиторною та самостійною роботою, ОК та семестрами. Однак ЕГ зазначає, що в нормативних документах ПДАУ не регламентовано види робіт самостійної роботи та орієнтований обсяг часу на їх виконання. З метою чіткої регламентації самостійної роботи здобувачів ВО в ПДАУ ЕГ рекомендує розробити рекомендовані норми витрат часу на самостійну роботу здобувача ВО (академічні години), залучивши до даного процесу здобувачів ВО та органи студентського самоврядування (ОСС).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість ОП “Фінанси, банківська справа та страхування” є однією із її особливостей, яка реалізується у значній кількості ОК, що передбачають набуття практичних компетентностей під час виконання практичних та лабораторних завдань, виконання курсових робіт, проходження різних видів практик, взаємодії з фахівцями практиками на виїзних заходах на підприємствах, в банківських установах, страхових компаніях тощо <https://surl.li/ghpwch>, <https://surl.li/ucxeiy>, <https://surl.li/qcwtbb>, відвідування гостьових лекцій <https://surl.li/peiith>, <https://surl.li/xfieuf>. Під час зустрічі з випускниками і роботодавцями ЕГ встановила, що до реалізації ОП в якості гостьових лекторів долучалися А.Мишелов (Група компаній КМ), В.Онопрієнко (АТ КБ «ПриватБанк»), В.Литвиненко (ГУ ДПС у Полтавській області), О.Ніколаєнко (Партнерська мережа АТ «СК «ТАС» (приватне)) та інші. Наразі ОП не передбачає підготовки здобувачів ВО за дуальною формою освіти. Водночас, представники роботодавців, що були присутні на фокус-групі, зокрема ГУ ДПС у Полтавській області, виявили зацікавленість і готовність співпрацювати в рамках запровадження дуальної форми здобуття освіти за ОП.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Згідно проголошеним в резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25.09.2015 №70/1 <http://surl.li/gswlhu> на сімдесятій сесії цілям сталого розвитку, Указом Президента України від 30.09.2019 №722 <http://surl.li/ebbazd> проголошені цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Зокрема, за ОП компетентності ЗК7, ЗК13, ЗК15, ФК3, ФК5, ФК9, ФК10, ФК12 пов'язані і сприятимуть досягненню цілей: 1) подолання бідності (ОК15, ОК21); 3) забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці (ОК7); 4) забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти (ОК6); 8) сприяння

поступальному, всеохоплюючому та сталому економічному зростанню (ОК15, ОК32, ОК33, ОК36); 11) забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів (ОК1); 16) сприянню побудові миролюбного і відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях (ОК4); 17) зміцненню засобів здійснення й активізації роботи в рамках глобального партнерства в інтересах сталого розвитку (ОК16, ОК23, ОК27). Окрім цього, наявність в ОП вимог до наявності системи ВЗЯО сприяє досягненню Цілі 4 забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП повністю узгоджена із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8, 2.9, частково узгоджена за підкритеріями 2.2, 2.4, 2.7. Зважаючи на виконання основних умов Критерію 2, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню «В». Виявлені недоліки не є суттєвими, а урахування наведених рекомендацій підвищить якість ОП та підготовки здобувачів ВО за нею. ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» в ПДАУ за загальним обсягом відповідає вимогам законодавства щодо навантаження в кредитах ЄКТС, її зміст має чітку структуру, відповідає предметній області, дозволяє досягти цілей та ПР. ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, передбачена можливість набуття soft skills, належна практична підготовка, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності, можливість вибору тематики курсових робіт та баз практики. Зміст ОП дозволяє набути здобувачам ВО загальнокультурні та громадянські компетентності, які спрямовані на досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 2 не виявлено. Однак, ЕГ звертає увагу на те, що: - поділ вибірових ОК на блоки загальної і професійної підготовки та відведення їм певного обсягу кредитів дещо обмежує свободу здобувачів ВО для забезпечення безбар'єрного формування індивідуальної освітньої траєкторії; - нерівномірність розподілу кредитів за семестрами може спричинити перевантаження здобувачів ВО; - у нормативних документах ПДАУ не регламентовано види робіт самостійної роботи та орієнтований обсяг часу на їх виконання; - у навчальному плані підготовки здобувачів ВО за скороченим терміном навчання вказаний нормативний термін навчання складає 3 р., а в графіку навчального процесу - 2р. 10міс.

Рекомендації

ЕГ рекомендує менеджменту ЗВО: - в 2025-2026 н.р. передбачити відкриту позицію для забезпечення безбар'єрного формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача ВО; - до 01.09.2025 в нормативних документах ЗВО задекларувати рівномірність розподілу кредитів за семестрами, а також унормувати кількість контрольних точок в сесію для заочної форми навчання; - до 01.09.2025 розробити рекомендовані норми витрат часу на самостійну роботу здобувача ВО (академічні години), залучивши до даного процесу здобувачів ВО та органи студентського самоврядування; - у навчальному плані підготовки здобувачів ВО за скороченим терміном навчання узгодити нормативний термін навчання з графіком навчального процесу.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП та додаткова інформація щодо вступу в ПДАУ відповідають Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти МОНУ, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, щорічно оновлюються та є відкритими і оприлюднені на офіційній веб-сторінці приймальної комісії <https://surl.li/njexrn>. Інтерв'ювання здобувачів ВО підтвердило, що сайт приймальної комісії ПДАУ <https://surl.li/dagmnt> є зручним, інформація подана прозоро, доступно, зрозуміло. На зустрічі з фокус-групою допоміжних (сервісних) служб, відповідальний секретар підтвердив прозорість та зрозумілість процедури вступу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому до ПДАУ в 2024 <https://surl.li/lnxquv> враховують особливості самої ОП, зокрема, в контексті переліку предметів в сертифікаті ЗНО (додаток 4 до Правил прийому <https://surl.li/vomvyd>). Особливості ОП вимагають високого рівня підготовки абітурієнтів з математики, яка включена до основного блоку з найвищим ваговим коефіцієнтом 0,4. Мінімальне значення кількості балів із вступних випробувань (конкурсного бала), з якими вступник допускається до участі у конкурсному відборі для вступу на основі ПЗСО, НРК5, становить 100 балів. Співбесіди з предметів для вступників на основі ПЗСО та НРК5, які вони проходять замість НМТ, проводяться за програмами ЗНО. З 2022 р. вступники на ОП подають до приймальної комісії мотиваційний лист, в якому обґрунтовують свій вибір ОП та ЗВО. При вступі на основі НРК5 ЗВО може перерахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначено стандартом. Крім широкого конкурсу, категорії абітурієнтів, які мають документально підтверджені пільги, можуть скористатися правом на окремий вступ (за квотами) на місця державного замовлення, правом на позачергове переведення на такі місця.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

В ПДАУ визнання ПР, отриманих здобувачами ВО в інших ЗВО, регламентується Правилами прийому до ПДАУ РП п. 2 <https://surl.li/lnxquv>, Положенням про орг. осв. процесу в ПДАУ <https://surl.li/euzbbn>, Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ (розділ 4) <https://surl.li/ccmtvgcv>, Положення про порядок визнання та перерахування кредитів ЄКТС при вступі до ПДАУ <https://surl.li/qcmbeo>, Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами ВО ПДАУ <https://surl.li/grsnkh>. Під час зустрічей ЕГ з фокус-групами дану інформацію підтвердили декан ФОФ, гарант ОП доц. Безкровний О.В., НПП, здобувачі ВО за ОП (зокрема і скороченої форми навчання), відп. секретар ПК тощо. Поновлення з іншого ЗВО до ПДАУ здійснюється виключно під час канікул. Визнання та перерахування РН в ЗВО здійснюється фаховою атестаційною комісією, яка ухвалює рішення про: визнання та перерахування кредитів ЄКТС із подальшою ліквідацією академічної різниці (не більше 20 кредитів ЄКТС); відмову у визнанні та перерахуванні РН. Визнання та перерахування РН за результатами академічної мобільності покладається на комісію з визнання та перерахування РН, яка формується на ФОФ. Підставою для визнання та перерахування РН може бути академічна довідка, додаток до документа про ВО, академічна довідка/сертифікат про успішне завершення програми академічної мобільності. Інформування здобувачів ВО про процедуру визнання та перерахування РН здійснюється на веб-сайті ПДАУ, організаційно-виховних заходах (кураторські години, засідання студентських наукових гуртків, інформаційні зустрічі, спілкування з гарантом тощо). ЕГ підтверджує, що в ПДАУ визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, здобутих на інших ОП, зокрема під час академічної мобільності, вони не суперечать чинному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу на офіційному веб-сайті ПДАУ <https://surl.li/ccgjuxbj> і їх послідовно дотримуються. Процедури та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

В ПДАУ визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті регулює Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами ВО ПДАУ <https://surl.li/grsnkh>. ЕГ підтверджує, що інформування здобувачів ВО про можливості та порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті в ПДАУ і на ОП відбувається на постійній основі, зокрема НПП під час проведення занять, у відкритому доступі на веб-сайті ПДАУ <https://surl.li/fmxeuv>. В силабусах ОК, що оприлюднені на веб-сторінці кафедри ФБСС та в LMS Moodle, наведена політика щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти в розрізі кожної ОК. Така тематика обговорюється під час зустрічей гаранта зі здобувачами ВО ОП, на кураторських годинах, засіданнях кафедри ФБСС, відповідальної за реалізацію даної ОП. З метою популяризації неформальної/інформальної освіти та роз'яснення процедури визнання РН, отриманих в неформальній/інформальній освіті відділ моніторингу та забезпечення якості освіти проводить інтерактивні заходи для здобувачів ВО <https://surl.li/uhyokj>, <https://surl.li/skrnmz>. Зарахування результатів навчання НПП, отриманих у неформальній освіті, визнається як підвищення кваліфікації за їх заявою, яка розглядається на засіданні вченої ради ПДАУ протягом місяця з дня її подання, що задекларовано у Положенні про підвищення кваліфікації педагогічних і НПП ПДАУ <https://surl.li/wvdrnm>.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Виходячи з наведеної інформації за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.3 та 3.4 ЕГ зазначає, що процедури вступу, академічної мобільності та визнання результатів неформальної/інформальної освіти в ПДАУ є чіткими, зрозумілими та такими, що не містить дискримінаційних положень. Загалом здобувачі ВО за ОП задоволені рівнем поінформованості щодо процедури вступу, можливостей академічної мобільності та права на перезарахування результатів у неформальній/інформальній освіті. Експертна група дійшла висновку про рівень відповідності В.

Недоліки

Недоліки за Критерієм 3 відсутні

Рекомендації

ЗВО, гаранту ОП та НПП на постійній основі здійснювати популяризацію неформальної та інформальної освіти в контексті розвитку нових компетентностей, що суттєво підвищують конкурентоздатність сучасного фахівця.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ЕГ встановлено, що форми та методи навчання, які застосовуються в ПДАУ закріплено в Положенні про організацію освітнього процесу у ПДАУ <https://surl.li/zijxhz>, згідно якого основною формою здобуття ВО в Університеті є інституційна: очна (денна) та заочна. Навчання за ОП проводиться очно і в змішаному форматі. Ознайомлення з силабусами та РПНД за всіма ОК, які розміщені на сайті кафедри ФБСС <https://surl.li/kymqsr> дозволяє зробити висновок, що на ОП кожен ОК структуровано за принципом стимулювання пізнавальної активності здобувачів, можливості дискусії, моделювання життєвих ситуацій, із використанням методів формування пізнавальних інтересів, словесних методів. З метою досягнення ПР НПП, які забезпечують освітній процес, здебільшого використовуються інтерактивні технології, зокрема: ситуаційні вправи, тренінговий підхід, групова дискусія, ділові ігри, ін., що засвідчено під час спілкування з НПП Дорошенко О., Зоря С., Капачевою Л. (зустріч 6). Відповідно до Положення про електронне освітнє середовище ПДАУ <https://surl.li/jaknpr>, реалізація освітнього процесу на ОП заснована на збалансованому поєднанні освітньої платформи LMS Moodle, сервісів Office365, комунікаційних каналів Instagram, Facebook, що дозволяє міксувати канали та засоби комунікації, методи навчання, відповідаючи на потреби та інтереси здобувачів ВО ОП. Вивчення результатів опитування здобувачів ВО <https://surl.li/bwgaue>, <https://surl.cc/zwrpmoo>, а також аналіз інформації, отриманої під час онлайн-спілкування зі здобувачами ВО (зустріч 4), дозволили ЕГ встановити, що форми та методи навчання та викладання ОК сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПР, відповідають у достатній мірі вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі ВО підтвердили, що вони мають можливість вносити пропозиції щодо вдосконалення ОП (Ромаш Д., Ладатко М., Бурмінова М.), а також в повній мірі використовують своє право на формування власної освітньої траєкторії через реалізацію права самостійного вибору вибіркових фахових ОК та загальної підготовки, спрямованих на розвиток soft skills <https://surl.li/tmquut> (Сімінко К., Фисун А., Винник В.) Незважаючи на надскладні умови воєнного стану, академічна свобода дає підстави здобувачам ВО особисто надавати пріоритет тим методам навчання, які максимально сприяють застосуванню сучасних технічних засобів, ІТ і в повній мірі задовольняють їх прагнення, про що розповіла здобувачка ВО ОП під час резервної зустрічі. Здобувачі ВО ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» також беруть участь у заходах неформальної освіти, про що свідчать оприлюднені на сайті кафедри ФБСС результати її визнання в порядку, визначеному відповідно до чинної нормативної бази ПДАУ <https://surl.li/liyaou>.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На сайті кафедри ФБСС у вільному доступі подано каталоги обов'язкових ОК <https://surl.li/pvtmau>, вибірових ОК <https://surl.li/fttoqq>, програм практик <https://surl.li/dkgzgp>, що дозволяє здобувачам ВО ознайомлюватися з повним спектром інформації, яка може впливати на формування їх індивідуальної освітньої траєкторії. Під час інтерв'ювання учасників фокус-групи 4, члени ЕГ отримали підтвердження від здобувачів ВО (Фисун А., Ромаш Д., Дорогобід Н.) щодо їх свідомого вибору як ОП, так і певних її вибірових ОК, а також своєчасного інформування про цілі, зміст, ПР за ОК, форми контрольних заходів і критерії оцінювання за всіма ОК. Крім того, учасники фокус-групи розповіли, що отримують у повному обсязі необхідну інформацію на організаційних зборах перед початком навчання, які проводить гарант ОП разом із НПП, що забезпечують викладання ОК. Під час резервної зустрічі проректором з НПП Дорошенко А. і здобувачкою ВО Сімінко К. членам ЕГ було продемонстровано, що упродовж реалізації освітнього процесу за ОП здобувачі ВО мають можливість використовувати широкий арсенал модулів АСУ ПДАУ <https://surl.li/wdonrc>. Цей доступ вони отримують від початку навчання в Університеті через створення особистого електронного кабінету, що дозволяє зручно та своєчасно отримувати персоналізовану інформацію щодо навчання в Університеті. Також існують визначені канали зв'язку через корпоративні акаунти Google та чат-бот, що зазначено гарантом ОП Безкровним О.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

На основі інформації, отриманої за результатами аналізу документів, розміщених на веб-сторінці кафедри ФБСС, члени ЕГ дійшли висновку, що під час реалізації ОП забезпечується поєднання навчання та досліджень, що цілком відповідає меті ОП та передбачає проведення наукових досліджень здобувачами ВО упродовж тривалості всього циклу навчання. Під час інтерв'ювання НПП (зустріч 6), зі слів Дорошенко О., Зорі С. інформаційно-пошукова діяльність здобувачів ВО здійснюється безпосередньо при підготовці до занять (написання рефератів, есе, презентацій), при виконанні курсових робіт, підготовці звітів виробничих практик тощо. Отримано підтвердження, що основна увага на ОП спрямована на набуття здобувачами ВО компетентностей щодо виконання досліджень аналітично-прикладного характеру та науково-дослідницьких завдань. В якості першого кроку до виконання досліджень за окремими ОК здобувачам ВО пропонується виконання завдань за їх власним вибором. Під час інтерв'ювання учасників фокус-групи 4, здобувачами ВО Ладатко М., Винник В. як позитивний аспект навчання на ОП відзначено можливість поєднання навчання та досліджень, насамперед, через участь здобувачів ВО у Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених “Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики” <https://surl.li/rnbege>, Всеукраїнській науково-практичній конференції “Актуальні питання сучасної економічної науки” <https://surl.li/xsqftx> організаторами яких є кафедра ФБСС. Поєднання навчання та досліджень також реалізується в межах виконання науково-дослідних тем ПДАУ: “Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки” (№ держреєстрації 0120U105469, керівник О. Зоря) та кафедри ФБСС “Удосконалення механізму фінансової діяльності підприємств, організацій і установ”. За результатами виконання досліджень під керівництвом НПП здобувачі ВО здійснюють підготовку та публікацію результатів досліджень як у вітчизняних, так і закордонних виданнях, тез доповідей, студентських наукових робіт <https://surl.li/gicsgx>. Важливою компонентою пошуку креативних та інноваційних наукових і прикладних ініціатив є робота на випусковій кафедрі студентських наукових гуртків: “Фінансовий клуб”, керівник Капаєва Л. <https://surl.li/xmgfnl>, «Аналітичний клуб», керівник Єгорова О. <https://surl.li/tpflaf>; “CompassExpert”, керівник Рудич А. <https://surl.li/latsfv>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Під час експертизи було встановлено, що на ОП оновлення змісту ОК здійснюється у відповідності до Положення про систему ВЗЯВО в ПДАУ <https://surl.li/bjpfdu>, де, зокрема, зазначено, що моніторинг та оновлення відбувається шляхом анкетування здобувачів ВО та збору їх пропозицій щодо можливостей удосконалення змісту ОП, проведення обговорень із залученням представників здобувачів ВО з числа тих, хто навчається за даною ОП, а також із запрошенням представників роботодавців. Керівником відділу моніторингу та якості освіти Лавріненко І. (зустріч 10) зазначено, що більшість ОК оновлюється з урахуванням новітніх практик викладання, за результатами навчальної, наукової роботи, підвищення кваліфікації та стажувань НПП, а також побажань, висловлених стейкхолдерами. Під час аналізу документів і зустрічей із фокус-групами було встановлено, що внесення змін в ОК здійснювалося за результатами зустрічей зацікавлених сторін у форматі розширених засідань кафедри, круглих столів, наукових семінарів, онлайн-анкетування, що, в свою чергу, знайшло відображення у змістовому наповненні си́лабусів ОК та іншого НМЗ. Участь НПП у відповідних заходах суттєво вплинуло на оновлення окремих ОК: наприклад, Бражник Л.: ОК17 – участь у міжн. підвищ. кваліф. “Введення в аналіз даних за допомогою Excel” від Coursera (2022); ОК28 та вибірові ОК ОП - підвищ. кваліф. “Роль захисту споживачів фінансових послуг для фінансової стабільності в цифрову епоху: європейські підходи” в рамках програми Еразмус+ (напря́м Жан Моне) (2023); Зоря С.: ОК20, ОК34 – участь у програмі підвищ. кваліф. онлайн лекторій “Школа страхування” (2024); Єрмолаєва М.: ОК26 – підвищ. кваліф. у ДЗВО “Університет менеджменту освіти”; Капаєва Л.: ОК36, ОК27 – участь у програмі підвищ. кваліф. “Сучасні підходи до викладання навч. дисципліни “Фінанси” у вищій школі” (2021) та “Сучасні підходи до викладання фінансових дисциплін у вищій школі” (2023); Зоря С. та Дорошенко О.: удосконалено змістове наповнення тестових завдань для поточного контролю здобувачів ВО в межах ОК10, ОК11, ОК20 – за результатами навчання за програмою підвищ. кваліф. НПП щодо розробки та експертизи завдань ЄВФВ (2024); Коломієць П. – результати захисту докторської дисертації використано при викладанні ОК4

<https://surl.li/zpgoxk>. Також реалізація освітнього процесу за ОП проводиться НПП, які здійснюють активну наукову діяльність, що підтверджено інформацією стосовно їх публікаційної активності, зокрема у виданнях, проіндексованих у МБД Scopus та WoS та відображено у профілях НПП на веб-сторінці кафедри <https://surl.li/phbhyd>. Сучасні практики та наукові досягнення, доцільні для використання у освітньому процесі, визначаються НПП на основі власних наукових досліджень, моніторингу наукових та практично-орієнтованих фахових статей, які рекомендуються здобувачам ВО у якості додаткової літератури за ОК, консультацій з експертами, практикуючими випускниками, роботодавцями.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЕГ під час ознайомлення з інформацією, що знаходиться у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО, у соціальній мережі Facebook <https://surl.li/dvisvo>, а також за результатами інтерв'ювання окремих фокус-груп (зустріч 4 зі здобувачами ВО; зустріч 6 з НПП), дійшла висновку, що у ПДАУ міжнародна діяльність реалізується згідно Стратегії інтернаціоналізації ПДАУ до 2030 р. <https://surl.li/aubice> на підставі міжнародних договорів про співробітництво, окремих програм і проєктів <https://surl.li/ebqzms>. ПДАУ є членом EURADA. У структурі ЗВО функціонують: відділ міжнародних зв'язків, центр європейської освіти та іноземних мов, центр міжнародної освіти <https://surl.li/vrorgc> та мовний центр <https://surl.li/rucnnt>. Порядок реалізації права на академічну мобільність регламентує Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/jqpxka>. У рамках реалізації ОП позитивною практикою є підготовка здобувачів ВО до міжнародної наукової комунікації. Зокрема, окремі НПП за ОП мають кваліфікацію філологів-перекладачів (Дорошенко О., Чіп Л.), володіють іноземною мовою на рівні B2 (Зоря О., Томілін О.). НПП беруть участь у міжнародних наукових стажуваннях і підвищенні кваліфікації: Зоря О., Безкровний О., Дорошенко О., Зоря С., Дорошенко А. (Польща, Латвія); Краснікова О., Томілін О., Чіп Л. (Польща); Бражник Л. (Польща, США). Результати наук. досліджень НПП кафедри, опубліковані в іноземних виданнях, мають вплив на оновлення змісту ОК. НПП та здобувачі ВО долучаються до лекцій, конференцій та інших заходів, що організовуються закордонними ЗВО <https://surl.li/tlxwz>; <https://surl.li/abojjr> / Дорогань-Писаренко Л., Чіп Л., Єгорова О., Дорошенко О., Рудич А. долучалися до міжнарод. проєкту "Traceability in food supplychains for improved global and national competitiveness" (Велика Британія). Чіп Л. забезпечує активне залучення та участь здобувачів ВО у міжнародному освітньому проєкті США – COIL. У свою чергу, на ОП відсутні факти участі НПП у програмах міжнародної академічної мобільності ERASMUS+, а також приклади участі в програмах за двостороннім обміном. У НПП, чий рівень знання іноземної мови підтверджений відповідними сертифікатами, відсутні факти розробки та викладання окремих ОК іноземною мовою або застосування елементів білінгвального навчання в межах певних ОК.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

На ОП прослідковується тісний зв'язок навчання, викладання та наукових досліджень – поєднання високого рівня професіоналізму НПП, активної позиції здобувачів ВО щодо реалізації принципу академічної свободи у прагненні отримання якісних освітніх послуг і широкий спектр можливостей, створених ЗВО. За результатами проведеної експертизи ЕГ вважає, що ОП "Фінанси, банківська справа та страхування" повністю відповідає вимогам підкритеріїв 4.1-4.4 та частково відповідає підкритерію 4.5 з причини недостатньої залученості НПП до програм міжнародної академічної мобільності та розробки і викладання окремих ОК іноземною мовою.

Недоліки

ЕГ відмічає: - недостатню залученість НПП, що забезпечують реалізацію освітнього процесу за ОП, до програм міжнародної академічної мобільності, програм за двостороннім обміном задля отримання додаткового досвіду щодо викладання та наукової роботи; - за наявності на ОП НПП, чий рівень знання іноземної мови підтверджений відповідними сертифікатами B2 та вище, відсутні приклади розробки та викладання окремих ОК іноземною мовою або застосування елементів білінгвального навчання в межах окремих ОК.

Рекомендації

ЕГ рекомендує групі забезпечення ОП до 01.09.2026: створити можливості для участі НПП за ОП у програмах міжнародної академічної мобільності задля підвищення рівня інтернаціоналізації як ОП, так і університету в цілому; - зважаючи на наявний потенціал НПП і здобувачів ВО щодо володіння іноземною мовою, розглянути можливість розробки та викладання окремих ОК іноземною мовою або застосування елементів білінгвального навчання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання повідомляють здобувачам ВО на першому занятті, вони містяться у РП та силабусах ОК. Здобувачі ВО підтвердили ЕГ, що інформація щодо оцінювання є чіткою, зрозумілою, а вимоги посилюються. Через особистий кабінет здобувача в АСУ ПДАУ є можливість легко моніторити інформацію щодо навчальних досягнень (НПП вказують коментар: бал та за який вид роботи він виставлений). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регламентуються в ПДАУ Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/zzrjnu>; Положення про систему ВЗЯВО в ПДАУ <https://surl.li/hcsexu>; Положенням про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни в ПДАУ <https://surl.gd/pyngmf>; Методичними рекомендаціями з розроблення освітньої (ОП, ОН) програми I-III рівнів ВО в ПДАУ <https://surl.li/sbezst>; Методичними рекомендаціями щодо розробки силабусу навчальної дисципліни в ПДАУ <http://surl.li/gngvnt>; Положенням про робочу програму навчальної дисципліни в ПДАУ <https://surl.li/cc/cpphdk>; Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів ВО в ПДАУ <https://surl.li/vvkmuo>; Положенням про проведення практики студентів ПДАУ <https://surl.li/cc/weondn>; Положенням про атестацію здобувачів ВО та екзаменаційну комісію у ПДАУ <https://surl.li/gxmlll>; Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів ВО ПДАУ <https://surl.li/uegiaa>; Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами ВО ПДАУ <https://surl.li/wcoloe>; Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/vqobqi>; Програми атестації здобувачів вищої освіти <https://surl.li/cc/lonitk>. Під час інтерв'ювання здобувачів було підтверджено, що НПП знайомлять їх з інформацією про форми контрольних заходів та оцінювання на першому занятті, а також є можливість ознайомлення з формами контрольних заходів та критеріїв оцінювання на LMS Moodle. Також на LMS Moodle проводяться тестування для визначення рівня засвоєння знань. Графік проведення атестації визначається заздалегідь та прописується у графіку освітнього процесу <https://surl.li/xetxzs>. Для забезпечення об'єктивності оцінювання та належного інформування здобувачів ВО щодо критеріїв оцінювання щорічно проводяться їх опитування. Кожен здобувач може поділитися враженнями про якість навчання та викладання, а також запропонувати свої ідеї. Адміністрація та НПП ПДАУ дослухаються до думки здобувачів ВО, тому побажання щодо оптимізації/покращення/вдосконалення освітнього процесу враховуються і підтримуються. Відповідно до наданих результатів анкетування <https://surl.li/yrvmz>, <https://surl.li/qswgfw>, ЕГ зробила висновок, що здобувачі ВО цілком задоволені умовами, створеними в ПДАУ. Результати анкетування обговорюються безпосередньо на засіданнях кафедри та підтверджуються відповідними протоколами.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачена атестація у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи або атестаційного екзамену (екзаменів) <https://surl.li/vtwqxl>. ЕГ встановила, що робочою групою з розроблення ОП визначено атестацію здобувачів ВО за ОП у формі атестаційного екзамену за спеціальністю <https://surl.li/sejmjg>, який цілком перевіряє досягнення ПР, визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю та ОП. Основні вимоги до атестації здобувачів ВО, вимоги до атестаційного екзамену, оцінювання рівня якості підготовки та порядок присвоєння кваліфікації визначає Програма атестації здобувачів ВО ОП “Фінанси, банківська справа та страхування” <https://surl.li/etoqea>. Атестаційний екзамен за спеціальністю передбачає виконання комплексу атестаційних завдань (теоретичні (тестові) та практичні завдання), які є засобами оцінювання рівня досягнення ПР та сформованості програмних компетентностей за всіма ОК ОП, що було засвідчено гарантом ОП. ЕГ відмічає, що на підготовку та складання атестаційного іспиту зі спеціальності передбачено 1,5 кредита ЄКТС, хоча в п.7.24.2 Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/euzbbn> та п.1.4 Положення про атестацію здобувачів ВО та екзаменаційну комісію в ПДАУ <https://surl.li/cc/qdmlek> атестація здобувачів визначена як форма підсумкового контролю, яка “встановлює відповідність засвоєних здобувачем вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам ОП та стандартів ВО з відповідної спеціальності”, а п.2.3. вказує, що “метою атестації є оцінювання результатів навчання, досягнутих здобувачем ВО за підсумками опанування ОП відповідної спеціальності”, а тому вона не передбачає набуття окремих компетентностей і досягнення ПР <https://surl.li/etoqea>. Враховуючи це, ЕГ рекомендує на підготовку та складання атестаційного іспиту або не планувати годин/кредитів ЄКТС, оскільки в нормативних документах ЗВО це не задекларовано, або чітко їх обґрунтувати і прописати в нормативних документах ПДАУ для даного ОК. ЕГ рекомендує у програмі атестаційного іспиту починаючи з 2025-2026 н.р. чітко визначити перелік обов'язкових ОК, що формують нормативний зміст підготовки здобувача ВО та забезпечують досягнення ПР та сформованості програмних компетентностей за ОП. Дані рекомендації врахувати в нормативних документах ПДАУ, ОП та навчальних планах до 01.09.2025р.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/qnhard>, Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів ВО в ПДАУ <https://surl.li/iafnmu>, Положенням про систему ВЗЯВО в ПДАУ <https://surl.li/qncvmx>, Положенням про атестацію здобувачів ВО та екзаменаційну комісію у ПДАУ <https://surl.li/gxmlll>, Положенням про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання рівня залишкових знань здобувачів ВО в ПДАУ <https://surl.li/cgstua>. Інтерв'ювання здобувачів ВО продемонструвало їх обізнаність із процедурою проведення контрольних заходів, підтвердило, що не об'єктивного оцінювання НПП не траплялось. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується за рахунок відкритості інформування про умови і терміни проведення контрольних заходів (під час інтерв'ювання, здобувачка ВО продемонструвала це в системі АСУ). Випадків не об'єктивного оцінювання з боку НПП за даною ОП виявлено не було. Нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки НПП та здобувачів ВО, а також комісію з етики та управління конфліктами в ПДАУ розміщені на офіційному веб-сайті ПДАУ, за вкладкою "Локальні нормативно-правові документи" <https://surl.li/yhogbp>. Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/qnhard>, Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів ВО в ПДАУ <https://surl.li/iafnmu>. Проаналізувавши вищезазначені нормативно-правові документи, ЕГ підтверджує, що повторне складання екзаменів допускається не більше 2 разів з кожної ОК: один раз викладачу, другий – комісії, яка призначається розпорядженням декана факультету, за участю відповідної кафедри. Отримана оцінка у результаті повторного складання екзамену є остаточною. Ліквідація підсумкової академічної заборгованості здійснюється відповідно до графіка ліквідації заборгованостей, підготовленого деканом та затвердженого деканом. ЕГ підтверджує, що правила проведення контрольних заходів, дій щодо необ'єктивності екзаменатора, а також оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження чіткі та зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЕГ переконалася, що політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, регламентовані в ПДАУ рядом локальних нормативних документів: Кодексом академічної доброчесності ПДАУ, Кодексом про етику викладача та здобувача ВО ПДАУ, Положенням про групу сприяння академічної доброчесності у ПДАУ, Положенням про комісію з академічної доброчесності у ПДАУ, Положенням про комісію з етики та управління конфліктами у ПДАУ, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ, Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у ПДАУ, Порядком скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації у разі виявлення фактів порушення здобувачем ВО академічної доброчесності у ПДАУ. Дані нормативно-правові документи знаходяться у вільному доступі на сайті ПДАУ, на вкладці "Академічна доброчесність" <https://surl.li/escvwr>. НПП сприяють обізнаності здобувачів ВО з правилами та обов'язками дотримання академічної доброчесності, пояснюючи учасникам освітнього процесу їх важливість. Під час інтерв'ювання, ЕГ отримала підтвердження здобувачів ВО, що в університеті проводиться достатньо заходів з метою популяризації академічної доброчесності. Також здобувачі ВО підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності під час навчального процесу та наукової діяльності. Аналогічну декларацію підписують і НПП (приклади даних декларацій розміщені в Кодексі академічної доброчесності ПДАУ <https://surl.li/cqnhsx>, ст. 17-18). Здобувачі ВО також були долучені до Міжнародного дня дій за академічну доброчесність, інформація висвітлена у вільному доступі на Instagram-сторінці студентської ради ПДАУ <https://surl.li/iiieor>. Інноваційні методи залучення до подібних заходів, роблять прозорими правила щодо дотримання академічної доброчесності здобувачів ВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила повну відповідність підкритеріїв 5.1, 5.3 та 5.4 і часткову відповідність підкритерію 5.2. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ВО є доступними, чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем ВО результатів навчання для окремого ОК та/або ОП в цілому, оприлюднюються заздалегідь, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження і їх послідовно дотримуються усіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОП. У ПДАУ

визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності. ЗВО популяризує академічну доброчесність (насамперед, через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. ЕГ відмітила, що здобувачів ВО активно долучаються до заходів з академічної доброчесності, що підвищує рівень обізнаності з правилами дотримання академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу. ЕГ дійшла висновку, що дана ОП із вказаним недоліками, який можливо усунути в короткостроковій перспективі, відповідає рівню В за критерієм 5.

Недоліки

ЕГ не виявила суттєвих недоліків за критерієм 5 (підпунктами 5.1, 5.3 та 5.4.), проте в межах підкритерію 5.2 відмічає, що: нормативними документами ПДАУ визначено, що атестаційний іспит є формою підсумкового контролю, його метою є оцінювання результатів навчання, досягнутих здобувачем ВО за підсумками опанування ОП, і він не передбачає набуття окремих компетентностей і досягнення ПР, а тому на атестаційний іспит або не планувати годин/кредитів ЄКТС, оскільки в нормативних документах ЗВО це не задекларовано, або чітко їх обгрунтувати і прописати в нормативних документах ПДАУ для даного ОК; у Програмі атестації здобувачів ВО за ОП відсутній чіткий перелік обов'язкових ОК, що формують нормативний зміст підготовки здобувача ВО та забезпечують досягнення ПР та сформованості програмних компетентностей за ОП.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: на атестаційний іспит або не планувати години та кредити ЄКТС, оскільки в нормативних документах ЗВО це не задекларовано, або чітко прописати виділення годин/кредитів ЄКТС в нормативних документах ПДАУ для даного ОК; у програмі атестаційного іспиту 2025-2026 н.р. чітко визначити перелік обов'язкових ОК, що формують нормативний зміст підготовки здобувача ВО та забезпечують досягнення ПР та сформованості програмних компетентностей за ОП. Дані рекомендації врахувати в нормативних документах ПДАУ, ОП та навчальних планах до 01.09.2025р.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Реалізацію ОП здійснюють 22 штатних НПП, серед яких 4 д-ри наук (18,1%), 17 канд. наук (77,3%), чия академічна та професійна кваліфікація дозволяють забезпечити досягнення визначених цілей та ПР. Дані особистих профілів НПП на веб-сторінці кафедри ФБСС містять інформацію про освіту, наукові інтереси та результати НДР НПП <https://surl.li/oyujtm>. ЕГ відзначає, що значна частина ОК за ОП забезпечена: авт. навч. п осіб. НПП за ОП (Бражник Л., Безкровний О., Зоря О., Краснікова О., Рудич А., Томілін О., Тютюнник Ю., Чумак В.), іншими НМР; опубліковано: монографії (Краснікова О., Макарець С., Зоря О., Коломієць П.); статті, що індексуються у Scopus, WoS, фахових вітчизняних виданнях категорії Б (Табл.2 ВСО). НПП приймають активну участь у наукових проєктах, виконанні НДР, функцій наукових керівників студентських НР. Зокрема, НПП за ОП поєднують освітню та наукову діяльність під час виконання ДНР «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (№ д.р. 0120U105469, керівник Зоря О.), що дозволило оновити змістове наповнення ОК16, ОК23 питаннями щодо особливостей розробки та реалізації інвестиційних проєктів в аграрному виробництві. Під час зустрічі з НПП та за даними ВСО з'ясовано, що результати проходження підвищення кваліфікації враховуються при викладанні ОК за ОП: Бражник Л. у ОК28 та вибіркових ОК (підв. кваліф. «Роль захисту споживачів фінансових послуг для фінансової стабільності в цифрову епоху: європейські підходи» в рамках програми Еразмус+ (напрямок Жан Моне), 2023); Зоря С. у ОК20 та ОК34 (онлайн лекторій «Школа страхування», 2024); Ермолаєва М. у ОК26 (підвищ. кваліф. у ДЗВО «Університет менеджменту освіти», 2024); Капаєва Л. у ОК36 та ОК27 (підвищ. кваліф. «Сучасні підходи до викладання навч. дисц. «Фінанси» у вищій школі», 2021 та «Сучасні підходи до викладання фінансових дисциплін у вищій школі», 2023); Зоря С. та Дорошенко О. ОК10, ОК11, ОК20 (навчання за програмою підвищ. кваліф. НПП щодо розробки та експертизи завдань ЄВФВ, 2024); Коломієць П. ОК4 (за рез. захисту докторської дисерт., 2024). На основі аналізу даних Табл.2 ВСО, персональних профілів НПП <https://surl.li/vhqvxd>, літ. джерел у силабусах ОК <https://surl.li/ubkvwu> ЕГ відзначає відповідність освітньої та професійної кваліфікації на рівні «викладач-ОК», наукові праці НПП у переважній більшості корелюють зі змістом ОК, викладання яких вони забезпечують, виконуються не менше 4 пунктів Ліц. умов, що декларується п.п.36-38. Однак, ЕГ зауважує на посиленні

забезпечення кореляції тематики наукових публікацій НПП з профілем ОК1, ОК7, ОК12, ОК24, ОК27. ЕГ встановлено, що НПП, які забезпечують реалізацію ОК за ОП дотримуються вимог щодо встановлених обсягів підвищення кваліфікації, проте не в усіх НПП тематика та бази проходження стажування (підвищення кваліфікації) у повній мірі відповідають змістовому наповненню професійної складової ОК за ОП.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Під час проведення експертизи ЕГ встановлено, що процедури конкурсного добору НПП регламентуються Положенням про порядок обрання та прийняття на роботу НПП ПДАУ <https://surl.li/rotrvvn>, згідно якого визначено порядок оголошення та проведення конкурсу, розгляд претендентів на заміщення вакантних посад та процедура обрання на посади НПП на засіданнях ВР. На офіційному веб-сайті ПДАУ оприлюднюються оголошення щодо конкурсного відбору <https://surl.li/ukcnff>. Діюча у ЗВО система критеріїв, завдяки якій здійснюється оцінка викладацької, навчально-методичної та науково-дослідної роботи НПП, є тим інструментом, що дозволяє оцінити досягнення у професійній діяльності претендента. Під час фокус-групи 10 із адміністративним персоналом, ЕГ отримано інформацію від заступниці начальника відділу кадрів Піхулі О. щодо процедури конкурсного відбору, яка є складовою системи ВЗЯВО за ОП та відслідковує відповідність претендента на заміщення посади не лише акредитаційним вимогам, які наведені у ЛУ провадження освітньої діяльності, а й профілю кафедри, відповідним ОК і професійній кваліфікації. Також було зазначено, що як в цілому в ПДАУ, так і на ОП "Фінанси, банківська справа та страхування" дотримуються встановлених процедур конкурсного добору НПП, що реалізується на засадах відкритості та публічності, з виконанням принципів доброчесності, об'єктивності та обґрунтованості, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття відповідних посад. Наявна в університеті АСУ ПДАУ <https://surl.gd/wdonrc> є зручним допоміжним інструментом для здійснення щорічного рейтингового оцінювання діяльності НПП через використання даних про їх особисті здобутки, що внесені у їх електронні кабінети. Результати щорічного рейтингового оцінювання оприлюднюються на офіційному веб-сайті ПДАУ <https://surl.li/ymbzsv> та враховуються при проведенні конкурсного відбору. Важливими складовими є результати анонімного анкетування здобувачів ВО «Викладач очима здобувачів вищої освіти» <https://surl.li/graazd> та опитування щодо задоволеності якістю навчання на ОП <https://surl.li/gpljoe>, які є формами підтвердження рівня професіоналізму НПП і які також враховуються при проведенні конкурсного відбору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

На веб-сайті кафедри ФБСС наведено детальну інформацію про освітні та профорієнтаційні заходи із залученням роботодавців – прес-релізи та фотозвіти подій розміщено у публічному доступі вкладка "Взаємодія зі стейкхолдерами" <https://surl.lu/sqduyg>. Під час зустрічі 7 з роботодавцями та випускниками ОП, ЕГ отримала підтвердження, що в межах реалізації ОП налагоджено різноманітні форми співпраці з роботодавцями, а саме: долучення до освітнього процесу переважно у формі гостьових лекцій і практикоорієнтованих занять <https://surl.li/vpztsl>, <https://surl.li/mlldqe>, <https://surl.li/ukqgys>, <https://surl.li/ciwzhs>, <https://surl.li/rbuluo>; обміну досвідом під час конференцій (<https://surl.li/rnbege>, <https://surl.li/wmchfq>, <https://surl.li/yilrmg>, <https://surl.li/dbdqco>, <https://surl.li/plhxl>; засідань студентських наукових гуртків <https://surl.li/iceioi>, круглих столів <https://surl.li/bmpdcf>, <https://surl.li/lokili>, <https://surl.li/wrnoti>, <https://surl.li/ulhtvy>; зустрічей зі здобувачами ВО, зокрема, в межах проходження навчальних практик <https://surl.li/qaumbg>, <https://surl.li/hcflhd>, <https://surl.li/kazgyy>, <https://surl.li/woimrs>, <https://surl.li/iikptw>, <https://surl.li/ohruhl>); участі в атестації здобувачів ВО <https://surl.li/ttgfmo> (Єгорова Н., керуюча регіональним відділенням АТ «Банк Південний» у м. Полтава залучена на умовах погодинної оплати як голова ЕГ). Під час проведення зустрічі 4, здобувачами ВО Фисун А. та Бурмінова М. було підтверджено, що вищезазначені заходи сприяють формуванню кар'єрної траєкторії, поглибленню професійних компетентностей. За результатами опитування здобувачів ВО також підтверджено, що практикоорієнтоване навчання допомагає отриманню фахових компетентностей, а також сприяє працевлаштуванню <https://surl.li/xxqlpv>. У свою чергу, ЕГ зазначає, що на ОП доцільно продовжувати поширення позитивної практики залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу з одночасним посиленням механізмів отримання зворотного зв'язку, зокрема, оновлення змісту опитувальників в частині відкритих запитань, що сприятиме кореляції теоретичної і практичної підготовки з реальними потребами ринку праці.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Питання професійного розвитку викладачів регламентується відповідно до нормативних документів ПДАУ, а саме: Колективного договору <https://surl.li/sobtbq>, Статуту ПДАУ <https://surl.li/pkzcai> та Правил внутрішнього трудового розпорядку <https://surl.li/azqwar> шляхом реалізації внутрішніх програм та в партнерстві з іншими організаціями. Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку <https://surl.li/eufqbo> організаційно забезпечує реалізацію заходів в межах укладених договорів про співробітництво між ПДАУ та провідними ЗВО, науковими установами, організаціями роботодавців; надання можливостей для навчання в докторантурі, вивчення іноземних

мов тощо. Відділом моніторингу та забезпечення якості вищої освіти проводяться заходи зі сприяння професійному розвитку НПП: тренінги, вебінари <https://surl.cc/brmjue>, <https://surl.gd/zdhzpc>, <https://surl.li/zsmrch>; семінари <https://surl.gd/rruhtf>; методичні тренінги за сприяння IFEPР <https://surl.li/hselmo>, <https://surl.li/spxszf>, <https://surl.cc/msbron>. За результатами аналізу документів та зустрічей із фокус-групами ЕГ встановлено, що матеріальне стимулювання НПП здійснюється у відповідності до Положення про преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам ПДАУ <https://surl.li/btlzna> шляхом виплати щорічної матеріальної допомоги на оздоровлення та преміювання при високих рейтингових показниках, високому рівні публікаційної активності, за результатами роботи в прийнятній комісії. Для стимулювання викладацької майстерності в ЗВО також використовується система доплат: за наукові ступені та вчені звання; гарантам ОП; голові ради з якості спеціальності; заступникам декана; завідувачам кафедр. Система нематеріального заохочення НПП за ОП включає: подяки та грамоти ректора (Бражник Л., Краснікова О., Тютюнник Ю.), відзнаки: регіональні (Дорошенко О., Капаєва Л., Рудич А., Томілін О., Чумак В.) та відомчі, зокрема МОНУ (Безкровний О., Дорошенко А., Зоря О., Зоря С.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За результатами проведеної експертизи ЕГ вважає, що провадження освітньої діяльності за критерієм 6 повністю відповідає вимогам критеріїв 6.2, 6.4 та частково відповідає підкритерію 6.1, 6.3 у частині забезпечення кореляції тематики наукових публікацій НПП з профілем окремих ОК, викладання яких ними забезпечується; тематики та баз проходження підвищення кваліфікації (стажування) та їх відповідності назві та змістовому наповненню ОК за ОП. У ПДАУ чітко регламентовані та дотримуються процедури конкурсного відбору НПП, які є прозорими та дають можливість забезпечити належний рівень професіоналізму. ПДАУ розроблено чіткі вимоги до претендентів на посади НПП та рекомендації щодо визначення чітких термінів та критеріїв укладання контрактів, що дозволяє формувати високоякісний склад НПП для реалізації ОП. Високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, задіяних до реалізації ОП, дозволяє забезпечити досягнення визначених цілей та ПРН, що підтверджується документами про освіту, науковий ступінь із відповідної спеціальності, а також професійною діяльністю, у відповідності до наукових інтересів та змісту ОК за ОП. НПП підвищують свою кваліфікацію за програмами/тренінгами, пропонованими як ПДАУ, так і партнерами згідно заключених договорів. Результати щорічного рейтингового оцінювання діяльності НПП та опитування здобувачів враховуються при проведенні конкурсного відбору НПП. Наявна взаємодія з роботодавцями шляхом їх залучення до обговорення змін і рецензування ОП, проведення практикоорієнтованих занять і низки інших заходів.

Недоліки

ЕГ зауважує : - на недостатній кореляції тематики наукових публікацій НПП з профілем ОК, викладання яких ними здійснюється (ОК1, ОК7, ОК12, ОК24, ОК27); - тематика та бази проходження підвищення кваліфікації (стажування) переважно сприяють розвитку загальних компетентностей НПП і мають педагогічну спрямованість, однак не в повній мірі відповідають змістовому наповненню професійної складової ОК за ОП; - на доцільності продовжувати поширення позитивної практики залучення роботодавців до освітнього процесу з одночасним посиленням механізмів отримання зворотного зв'язку, зокрема, оновлення змісту опитувальників в частині відкритих запитань, що сприятиме кореляції теоретичної і практичної підготовки з реальними потребами ринку праці.

Рекомендації

Менеджменту ЗВО, завідувачу кафедри та гаранту ОП: - до 01.09.2026 здійснити контроль за повною відповідністю тематики наукових публікацій НПП профілю ОК1, ОК7, ОК12, ОК24, ОК27 за ОП, викладання яких вони забезпечують; - в плані підвищення кваліфікації (стажувань) НПП 2026 враховувати відповідність тем та баз проходження підвищення кваліфікації (стажувань) контенту ОК за ОП; - кафедрі ФБСС продовжувати поширення позитивної практики залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу з одночасним посиленням механізмів отримання зворотного зв'язку, зокрема, оновлення змісту опитувальників в частині відкритих запитань, що сприятиме кореляції теоретичної і практичної підготовки з реальними потребами ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЕГ під час інтерв'ювання ознайомила з матеріально-технічною базою ПДАУ, за допомогою якою реалізується комфортні умови освітнього середовища здобувачів ВО та НПП даної ОП. Під час огляду навчальних корпусів ПДАУ гарант ОП продемонстрував навчальні аудиторії, зокрема: лінгвістичний кабінет, лекційні аудиторії (на 80 посадкових місць), комп'ютерні класи та навчально-наукову лабораторію кафедри ФБСС, які забезпечені мультимедійним обладнанням. Комп'ютерні класи мають оновлений фонд та спеціалізоване ПЗ за даною ОП (Фінансист, Фінансові документи, NIBELUNG та Універсал 7 ERP). Гарант ОП продемонстрував Центр Європейських політичних досліджень (застосовується здобувачами ВО для проведення дебатів), кабінет Ресурсного центру сталого розвитку ПДАУ, конференц зал ФОФ, конференц зали для проведення засідань Ради з якості вищої освіти ПДАУ, ректорату. На кожному поверсі навчальних корпусів розміщено план евакуації, номер гарячої лінії служб порятунку. З метою прозорості та інформування розміщено інформаційні стенди ФОФ та кафедри ФБСС. Всі навчальні корпуси ПДАУ під'єднані до мережі Інтернет з вільним доступом до безкоштовного Wi-Fi. На першому поверсі створені умови для комфортного перебування здобувачів ВО з ООП: пандуси, кнопка виклику чергового, кімнати загального користування, жовті стрічки на сходінкових маршах (для осіб з вадами зору). В навчальному корпусі створено простір молодіжних ініціатив для проведення дозвілля. Спортивний комплекс ПДАУ містить зали: великий ігровий, тренажерний, для занять з повітряної гімнастики та карате; майданчики з пляжного волейболу, футболу, для занять з воркауту; вуличні тренажери. На території ПДАУ облаштовано 5 найпростіших укриттів, де студенти безпечно перебувають під час повітряних тривог та організовано місце для зберігання медичних засобів. На території ПДАУ облаштовано їдальню, веганське кафе, фудкорт. Бібліотека ПДАУ має велику читальну залу, де проводяться різноманітні заходи та активності. Здобувачі ВО мають змогу переглядати інформаційні ресурси в електронному варіанті на веб-сторінці <https://surl.li/uvtmpf> та в друкованому вигляді. Бібліотечний фонд за сприяння ПДАУ оновлюється навчальною літературою та періодичними виданнями <https://surl.li/zmwxwh>. Також в бібліотеці розміщена фахова література за даною ОП <https://surl.li/zwutfx>. На території ПДАУ облаштовано пункт незламності та Психологічну службу. Здобувачам ВО під час навчання надається місце в гуртожитку секційного чи коридорного типу, в яких облаштовано медичні пункти, кухні, душові загального користування, безкоштовні пральні кімнати, наявний ліфт. Для здобувачів ВО створено студентський простір, де вони мають можливість підготуватися до занять та провести свій вільний час.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ не виявлено фактів, які обмежують доступ учасників освітнього процесу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для здійснення освітньої, викладацької, наукової та іншої діяльності. Кампус ПДАУ містить чотири навчальні корпуси, шість гуртожитків різних типів (секційного та коридорного). На території університету є їдальня, веганське кафе, фудкорт, спортивний комплекс, медичний пункт, пункт незламності, студентське містечко, організований студентський простір та простір молодіжних ініціатив, мовний центр, місця для відпочинку. ПДАУ надає здобувачам ВО і НПП вільний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчальної та наукової діяльності в рамках реалізації освітнього процесу за ОП. Відповідно до Статуту ПДАУ <https://surl.li/ruvzbt>, університет забезпечує для осіб, які навчаються в Університеті, безпечні й нешкідливі умови навчання, праці та побуту, а для працівників - належні умови праці, підвищення кваліфікації, побуту, відпочинку й медичного обслуговування. За результатами інтерв'ювання фокус-груп ЕГ з'ясувала, що доступ здобувачів та викладачів до бібліотеки, інформаційних ресурсів та інфраструктури, необхідних для навчання та викладання в рамках ОП, є вільним та безоплатним. Ресурси електронної бібліотеки на веб-сайті ПДАУ <https://surl.li/cc/zylxon> дають змогу отримати способи пошуку необхідної інформації в електронному каталозі. Ознайомитися із навчально-методичним забезпеченням даної ОП можна через веб-сторінку кафедри ФБСС на вкладці "Навчально-методичне забезпечення кафедри ФБСС" <https://surl.li/cc/ynnyhi>. АСУ ПДАУ - це прогресивне рішення, завдяки якому створюються можливості комфортного навчання, викладання та праці в університеті. Система зручна у використанні та містить всю важливу інформацію для здобувачів ВО та НПП.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЕГ встановила, що завдяки студентоцентрованому підходу в ПДАУ, думка здобувачів ВО щодо їхніх потреб та інтересів під час освітнього процесу враховується, тим самим роблячи освітнє середовище оптимальним для задоволення цих потреб та інтересів. Вагомий внесок в поліпшення умов навчання вносять анкетування, що регулярно проводяться серед здобувачів ВО, а їх результати аналізуються та враховуються ЗВО з метою покращення освітнього середовища. Нормативно-правові документи, що гарантують безпеку освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів ВО наступні: Положення про порядок проведення та реєстрацію інструктажів зі студентами, слухачами, аспірантами з охорони праці та безпеки життєдіяльності ПДАУ <https://surl.li/nhelja>, Положення про студентське містечко ПДАУ <https://surl.li/ratxnv>, Статут ПДАУ п.8 <https://surl.li/jpmqhj>, Технічному звіті за результатами обстеження щодо забезпечення безперешкодного доступу до будівель, приміщень ПДАУ осіб з

інвалідністю та інших маломобільних груп населення <https://surl.li/sfoxsk>. Інфраструктуру університету забезпечено планами евакуації, номерами гарячої лінії для порятунку в надзвичайних ситуацій, вогнегасниками. На території ідальні розташовані резервні баки з водою. У ПДАУ облаштовано місця для зберігання медичних засобів та речей першої необхідності. В умовах військової агресії облаштовано 5 найпростіших укриттів, де під час повітряної тривоги комфортно перебувають учасники освітнього процесу. В ЗВО облаштовано пункт незламності. Для здобувачів ВО з ООП університет забезпечив інфраструктуру пандусами, кнопками виклику чергового, жовтими стрічками на сходінкових маршах. На базі ПДАУ діє Психологічна служба <https://surl.li/asbyiy>, мета якої є підтримка ментального здоров'я здобувачів ВО. В Стратегії розвитку ПДАУ на 2024-2030 рр. <https://surl.li/vpzbt> визначено завдання забезпечення безпеки життя та здоров'я учасників освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ переконалася, що ПДАУ забезпечує освітню, організаційну, інформативну та соціальну підтримку здобувачам ВО. НПП здійснюють освітню підтримку під час аудиторних занять, консультацій та здійснення наукової роботи. Також, освітня підтримка реалізується в межах засідань круглого столу, де здобувачі ВО задіяні в обговоренні ОП та надають пропозиції щодо покращення освітнього процесу (п.4, зап.1). Організаційна підтримка здійснюється безпосередньо кураторами академічних груп, іншими НПП кафедри ФБСС, гарантом ОП. Інформаційна підтримка здійснюється за допомогою технологій, різними каналами комунікацій (чати академічних груп в соціальних мережах, таких як Telegram та Instagram). Також дієвим засобом комунікації є чат-бот. Інформаційна підтримка реалізується через веб-сайт ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/>, веб-сторінку кафедри <https://surl.li/zxphuc>, сторінкам в соціальних мережах <https://surl.li/jlzpplg>, <https://surl.li/ruhtvg>, <https://surl.li/cc/xgrbqk>, а також за допомогою платформи LMS Moodle. Соціальна підтримка здійснюється Психологічною службою ПДАУ <https://surl.li/asbyiy>, яка надає консультаційну, методичну, інформаційну підтримку кожному бажаному учаснику освітнього процесу. Вагому роль в забезпеченні інформативної та соціальної підтримки здобувачам ВО відіграє Студентський Сенат університету <https://surl.li/skemww> та студентська рада ФОФ <https://surl.li/eslpdb>. Підтримка фізичного та ментального здоров'я здобувачів ВО реалізується за допомогою різноманітних заходів та тренінгів, в яких беруть участь здобувачі ВО, зокрема і за ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановила, що за даною ОП особи з ООП не навчаються, проте в ПДАУ створено належні умови для їх комфортного та безбар'єрного навчання. Зокрема, на сходінкових маршах для осіб з вадами зору наклеєно жовті стрічки, облаштовано пандус при вході в навчальний корпус та встановлено кнопку виклику чергового з метою допомоги здобувачам ВО з ООП. Проведення занять для осіб з ООП відбувається на першому поверсі навчальних корпусів. Доцільно відзначити створення простору молодіжних ініціатив, де всі бажані здобувачі ВО, незалежно від потреб, можуть вільно співпрацювати разом та продуктивно проводити своє дозвілля. ПДАУ створює освітнє середовище таким чином, щоб навчання було комфортним та доступним кожному здобувачу ВО. Вживання заходів для забезпечення належних умов для здобувачів ВО, які мають ООП відбувається в рамках реалізації Стратегії розвитку інклюзивного освітнього середовища в ПДАУ до 2030 року <https://surl.li/tgqwii>. Для сприяння освітнім можливостям здобувачів ВО з ООП в ПДАУ передбачено забезпечення супроводу відповідно до Порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час надання освітніх послуг <https://surl.li/mqijct>. В Технічному звіті за результатами обстеження щодо забезпечення безперешкодного доступу до будівель, приміщень ПДАУ осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення <https://surl.li/sfoxsk> викладено результати обстеження щодо забезпечення безперешкодного доступу до будівель і приміщень університету, таким чином ПДАУ забезпечує прозорість інформації щодо можливостей здобувачів ВО з ООП вільного пересування на території університету та навчальних корпусів.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій, що виникають на підґрунті дискримінації, корупції, домагання, булінгу, мобінгу тощо, висвітлені у низці Положень ПДАУ та реалізуються різними суб'єктами освітнього процесу. Загальний порядок вирішення конфліктних ситуацій врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/ifgmzd>, Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій в ПДАУ <https://surl.li/oxzyul>, Положенням про протидію булінгу (цькуванню) <https://surl.li/fzhfhr>. В ПДАУ запроваджено інститут омбудсмена учасників освітнього процесу, а також призначено помічника з числа здобувачів ВО <https://surl.li/wnkcgcgk>. Омбудсмен учасників освітнього процесу ПДАУ – особа, на яку покладається виконання завдань із захисту прав у сфері освіти в університеті. Діяльність омбудсмена спрямована на забезпечення прав учасників освітнього процесу, запобігання порушенням їх прав, сприяння розвитку культури правової держави та ґрунтується на принципах незалежності, неупередженості, ініціативи,

відповідальності, гуманності, відкритості, об'єктивності та доступності та здійснюється у взаємодії та співпраці з державними органами, органами місцевого самоврядування, органами та їх посадовими особами, відповідальними за забезпечення та захист прав, свобод і законних інтересів людей. Здобувачі ВО мають можливість при виникненні конфліктних ситуацій звернутися за телефоном довіри <https://surl.li/tqyfh5> або відправити анонімний електронний лист через скриньку довіри <https://surl.li/lujsvl>. До врегулювання конфліктних ситуацій у ПДАУ залучається Студентський сенат ПДАУ <https://surl.cc/zzlagv>, що функціонує відповідно до Положення про студентське самоврядування ПДАУ <https://surl.li/smtdmu>. ЕГ отримала підтвердження, що за час реалізації ОП випадків виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила повну відповідність підкритеріїв 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 та 7.6. Навчально-методичне забезпечення ОП, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених ОП мети ОП та ПР. ПДАУ забезпечує доступ НПП і здобувачів ВО до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП, відповідно до законодавства. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів ВО, які навчаються за ОП, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я, що підтверджується нормативно-правовими документами ПДАУ. ЗВО в достатньому обсязі забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів ВО, які навчаються за освітньою програмою. Створено достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з ООП. Наявні чіткі антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП. ЕГ дійшла висновку, що дана ОП за критерієм 7 повністю відповідає вимогам за підкритеріями 7.1 - 7.6.

Недоліки

Суттєвих недоліків за критерієм 7 не виявлено, однак в напрямку формування hard skills за даною ОП необхідним є розширення можливостей використання спеціалізованого ПЗ за ОК17, ОК27, ОК28 відповідно до вимог часу.

Рекомендації

ЕГ рекомендує до 01.09.2026 за даною ОП розширити можливості використання спеціалізованого ПЗ за ОК17, ОК27, ОК28 з метою формування у здобувачів ВО hard skills відповідно до вимог часу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури започаткування (розроблення), затвердження, реалізації, перегляду, оновлення та припинення ОП в ПДАУ регулюються згідно: Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ <https://surl.li/ifgmzd>, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ <https://surl.li/hcsexu>, Методичних рекомендацій з розроблення освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми I-III рівнів вищої освіти в ПДАУ <https://surl.gd/hgfwlf>, Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ <https://surl.li/pyrhyt>. Вказані документи розроблено згідно діючих нормативно-правових вимог, з урахуванням Стратегії розвитку ПДАУ на 2024-2030 рр. <https://surl.li/ozrmmj> та розміщено на офіційному веб-сайті ПДАУ. За результатами аналізу змісту відомостей самооцінювання, зустрічей з фокус-групами ЕГ з'ясувала, що ОП послідовно пройшла етапи, визначені у чинних документах: моніторинг ОП, громадське обговорення на веб-сайті університету, розгляд на засіданні випускової кафедри, факультету (із запрошенням здобувачів ВО та роботодавців), затвердження ОП Вченою радою університету. За результатами зустрічей із авторами відомостей про самооцінювання ОП (зустріч 3), здобувачами ВО (зустріч 4), а також роботодавцями та випускниками (зустріч 7) – одностайно підтверджено їх активну участь у процедурі обговорення ОП. Під час спілкування з гарантом ОП

Безкровним О. (зустріч 1) було наголошено, що перегляд ОП відбувається щорічно за результатами її постійного моніторингу та з урахуванням пропозицій усіх стейкхолдерів. У цьому контексті, з метою конкретизації пропозицій, побажань, зауважень стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, ЕГ рекомендує оновити змістове наповнення анкет опитування шляхом введенням достатньої кількості відкритих питань.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час інтерв'ювання з представниками студентського самоврядування (зустріч 5) та здобувачами ВО (зустріч 4) ЕГ встановила, що здобувачі за ОП долучені до процедур забезпечення якості шляхом участі в роботі Ради з якості вищої освіти ПДАУ (Ладатко М.), Ради з якості вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (Ромаш Д.). Окрім цього, під час зустрічі 4 ЕГ та здобувачі ВО підтвердили свою участь у систематичному моніторингу та періодичному перегляді ОП, а також поінформованість щодо можливих каналів надання пропозицій до ОП, а саме: шляхом безпосередньої участі у робочій групі з розроблення ОП; особистого спілкування з НПП, які забезпечують освітній процес за ОП <https://surl.li/yrmdcj>; через систему опитування та анкетування, яке регулярно проводиться відділом моніторингу та забезпечення якості вищої освіти, психологічною службою, відділом сприяння працевлаштуванню студентів і випускників <https://surl.li/hlewhm>, <https://surl.li/xiqgym>. Результати опитувань розміщені у відкритому доступі на веб-сайті ПДАУ <https://surl.li/xxqlpv>, <https://surl.li/njniyf>.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час інтерв'ювання з роботодавцями (зустріч 7) ЕГ встановила, що дана категорія стейкхолдерів має власну позицію та є зацікавленою в удосконаленні ОП. Співробітництво відбувається на засадах укладених угод про співпрацю <https://surl.li/xvdvtl>. Під час формування цілей, компетентностей і ПР в ОП враховано низку рекомендацій роботодавців, що відображено у відповідних протоколах засідань кафедри фінансів, банківської справи та страхування. Пропозиції, наведені у рецензіях-відгуках, які надавалися на ОП розміщені на веб-сторінці кафедри фінансів, банківської справи та страхування <https://surl.li/eeiknw>. За час реалізації ОП налагоджено різноманітні форми співпраці з роботодавцями, а саме: робота у складі робочих груп із розроблення ОП <https://surl.li/eeiknw>, надання відгуків на проекти ОП <https://surl.li/ywdzhf>, участь у щорічних Ярмарках вакансій <https://surl.li/lbsgoa>, Днях кар'єри <https://surl.li/wxymnj>, долучення до освітнього процесу переважно у формі гостьових лекцій <https://surl.li/vpztsl>, <https://surl.li/mlldqe>, <https://surl.li/ukqgys>, <https://surl.li/ciwzhs>, <https://surl.li/rbuluo>, обміну досвідом під час конференцій <https://surl.li/rnbege>, <https://surl.li/wmchfq>, <https://surl.li/yliimg>, <https://surl.li/dbdqco>, <https://surl.li/plhxel>, засідань студентських наукових гуртків <https://surl.li/iceioi>, круглих столів <https://surl.li/bmpdcf>, <https://surl.li/lokili>, <https://surl.li/wrnoti>, <https://surl.li/ulhtvy>, зустрічей зі здобувачами ВО, зокрема, в межах навчальних практик <https://surl.li/qaumbg>, <https://surl.li/hcflhd>, <https://surl.li/kazgyy>, <https://surl.li/woimrs>, <https://surl.li/iikptw>, <https://surl.li/ohruh1>, участі в атестації здобувачів вищої освіти <https://surl.li/ttgfmo>. Інтереси роботодавців враховуються шляхом проведення опитувань <https://surl.li/xxqlpv>. Спілкування з роботодавцями під час зустрічі 7 довела їх вагому роль в упровадженні ОП. Незважаючи на наявність в структурі університету відділу практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, через який налагоджено здійснюється системний двосторонній зв'язок із підприємствами, організаціями, установами, органами місцевого самоврядування, ЕГ рекомендує з метою посилення впливу роботодавців на забезпечення якості підготовки фахівців створити Раду роботодавців або Раду стейкхолдерів як консультативно-дорадчий орган університету.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

За результатами зустрічі 7 ЕГ відмічено, що серед випускників ОП є значна кількість фахівців, які успішні у сфері фінансів, банківської справи та страхування і продовжують співпрацювати зі своєю випусковою кафедрою та університетом (уповноважений представник РЦ Полтава 2 Страхової групи «ТАС» – Шматко В. (2016); головний фахівець з економічної безпеки Агробізнесу ТОВ «КЕРНЕЛ-ТРЕЙД» – Петренко І. (2007); директор ТОВ «ТК «ЄВРОТРАНСГРУП» – Мишелов А. (2013); здобувачка освітньо-наукового ступеня доктор філософії, фахівець відділу міжнародних зв'язків, інспектор центру міжнародної освіти Мауер Д. (2020); провідний фахівець управління розвитку та підтримки технологій департаменту міжнародних переказів АТ КБ «ПРИВАТБАНК» – Онопрієнко В. (2022)). Інформацію про випускників розміщено на офіційній веб-сторінці кафедри фінансів, банківської справи та страхування у закладі «Випускники» <https://surl.li/uczqrx>. Моніторинг працевлаштування, кар'єрного шляху, а також опитування випускників здійснюється відділом практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників <https://surl.li/djncsh> та безпосередньо випусковою кафедрою ФБСС. Важливим інструментом співпраці з випускниками є ГО «Асоціація випускників ПДАУ» <https://surl.li/fmxzcu>.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

З метою моніторингу та забезпечення якості надання освітніх послуг у ПДАУ функціонує багаторівнева система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти <https://surl.li/itlrhu>. Процедури внутрішнього забезпечення якості ОП передбачають: здійснення аналізу успішності та якості знань здобувачів ВО; різноаспектні анкетування студентів, НПП, роботодавців, випускників; перегляд і оновлення РПНД і програм практик; стандартизацію ЕНК; оновлення ОП та внесення відповідних змін до навчальних планів; моніторинг матеріально-технічного забезпечення організації освітнього процесу за ОП; оцінку рівня професійної активності НПП. Відповідно до Порядку проведення внутрішньої експертизи та постакредитаційного моніторингу ОП в ПДАУ, було проведено внутрішню експертизу ОП <https://surl.lu/xwgfqt>, результати якої сприяли забезпеченню своєчасного реагування на недоліки при формуванні РПНД і силабусів, а також унормуванню всіх видів практик; встановленню відповідності якості ОП, а також ідентифікації її сильних і слабких сторін. НПП, які впроваджують ОП долучені до загально університетських експертних обговорень процесів акредитації ОП ПДАУ <https://surl.li/mzzaxk>. Відділом моніторингу та забезпечення якості освіти ПДАУ щорічно складається графік проведення опитувань учасників освітнього процесу та зацікавлених осіб із зазначенням учасників дослідження, суб'єктів моніторингу, термінів проведення та обговорення, що робить процес прозорим і публічним. Аналіз результатів опитувань свідчить, що у більшості випадків вони дають необхідний рівень репрезентативності за окремими напрямками функціонування ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки акредитація ОП у повному обсязі є первинною, результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, які беруться до уваги під час її удосконалення, поки відсутні. У зв'язку з цим, ЕГ проаналізовано результати попередніх зовнішніх акредитацій інших ОП у ПДАУ, за результатами проходження яких в університеті сформовано План заходів щодо підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти <https://surl.li/rotsyf>. Під час зустрічі 1, гарантом ОП Безкровним О. було зазначено, що більшість пропозицій і зауважень за результатами проведених в університеті зовнішніх акредитацій були взяті до уваги та враховані проєктною групою та НПП у процесі удосконалення ОП. Особливо було наголошено на неприпустимості використання джерел російського походження, необхідності створення умов для більш активного залучення учасників освітнього процесу, випускників, стейкхолдерів та інших зацікавлених осіб до обговорення доцільних змін в ОП, а також підходів до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів і вибору навчальних дисциплін. ЕГ відзначає, що з метою удосконалення ОП НПП кафедри, відповідальні за її реалізацію, брали участь у низці масштабних методичних тренінгів із розвитку професійних компетентностей організаторів акредитаційних процедур ЗВО та гарантів ОП «Основні тенденції розвитку акредитаційного процесу та кращі практики роботи галузевих експертних рад» <https://surl.cc/msbron>, <https://surl.li/hselmo>, <https://surl.li/spxszf>, <https://surl.li/tmswsb>, що сприяло забезпеченню якості та модернізації освітнього процесу, а також враховується у подальшому вдосконаленні ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЕГ відмічає, що культура якості в ПДАУ визначається єдиною системою норм, правил і критеріїв професійної етики, якими керуються учасники університетської спільноти під час здійснення освітньої діяльності, забезпечуючи підготовку фахівців за актуальними ОП. Процедура внутрішнього забезпечення якості освіти (ВЗЯО) в ЗВО регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ПДАУ <https://surl.li/hcsexu>, згідно якого існує чіткий розподіл відповідальності між структурними підрозділами університету щодо формування цілісної системи її реалізації. При цьому, всі учасники академічної спільноти долучені до зазначених процедур: здобувачі (через опитування та участь у процесах обговорення ОП); НПП (через здійснення процедури вдосконалення ОК, участі в роботі груп забезпечення); адміністрація (через впровадження інноваційних підходів до забезпечення високого рівня якості освітньої діяльності). За здійснення процесів і процедур ВЗЯО, координацію роботи структурних підрозділів у цьому напрямку у ПДАУ відповідає профільний відділ моніторингу та забезпечення якості освіти <https://surl.cc/asvski>, у завдання якого входить: участь у розробленні політики ВЗЯО університету; координація роботи щодо моніторингу та періодичного перегляду ОП, якості надання освітніх послуг; щорічне оцінювання результатів роботи НПП та їх оприлюднення; систематизація та формування сучасних підходів до університетської системи ВЗЯО, ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ вважає, що ОП за критерієм 8 повністю відповідає вимогам підкритеріїв 8.2, 8.4-8.7 та частково відповідає підкритеріям 8.1, 8.3. В ПДАУ дотримуються затверджених процедур розробки та моніторингу ОП: здобувачі, НПП, представники органів студентського самоврядування, роботодавці залучені до процесу розробки та перегляду ОП; підтримується зв'язок із випускниками та іншими групами стейкхолдерів ОП. Система ВЗЯО ПДАУ має багаторівневу структуру, за якої існує чіткий розподіл відповідальності між структурними підрозділами університету щодо формування цілісної системи її реалізації та у разі потреби – швидкого реагування на виявлені недоліки; ведеться робота з врахування результатів попередніх акредитацій при удосконаленні освітньої діяльності. Беручи до уваги такі чинники, як принцип поваги до автономії закладу щодо впровадження ВЗЯО, врахування контексту та позицій стейкхолдерів і наявність в ЗВО підходу, орієнтованого на вдосконалення ОП, можливо стверджувати про відповідності ОП критерію 8 загалом за наявності недоліків, що є несуттєвими.

Недоліки

ЕГ відмічає, що за критерієм 8 суттєвих недоліків не виявлено, однак звертає увагу на те, що: в анкетах для опитування стейкхолдерів щодо удосконалення ОП використовується мала кількість відкритих питань; відсутній консультативно-дорадчий орган з боку роботодавців, спроможний впливати на підвищення якості підготовки фахівців за ОП.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту ОП та робочій групі до 01.12.2025: з метою конкретизації пропозицій, побажань, зауважень усіх груп стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, покращити змістове наповнення анкет опитування введенням більшої кількості відкритих питань; з метою посилення впливу роботодавців на підвищення якості підготовки фахівців за ОП, вийти з пропозицією до менеджменту ПДАУ щодо створення Ради роботодавців або Ради стейкхолдерів як консультативно-дорадчого органу університету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час проведення акредитаційної експертизи ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» ЕГ вдалося проаналізувати нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу: Статут ПДАУ <https://surl.li/pfhmyl>, Положення про освітню діяльність ПДАУ <https://surl.li/noyaul>, Положення про структурні підрозділи ПДАУ <https://surl.li/gjofcv>, Положення про робочі та дорадчі органи ПДАУ <https://surl.li/cmndhk> та інші локальні нормативно-правові акти ПДАУ <https://surl.li/faglct>. ЕГ дійшли висновку, що правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та враховують потреби усіх учасників освітнього процесу, розміщені у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ПДАУ <https://www.pdau.edu.ua/>. ЕГ підтверджує, що здобувачі, НПП та інші учасники освітнього процесу за ОП чітко розуміють свої права та обов'язки.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ підтверджує, що проєкт ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» оприлюднений безпосередньо на сайті ПДАУ за посиланням <https://surl.li/umkdfc> з метою ознайомлення із зацікавленими сторонами та стейкхолдерами. В ПДАУ впроваджена дієва практика оприлюднення проєктів освітніх програм для обговорення <https://surl.li/odlumc>. Також після особистого аналізу стейкхолдерами пропонується висловити свої думки щодо удосконалення ОП завдяки анкетуванню <https://surl.li/cc/bkqxo>, яке розміщене в розділі “Проєкти ОП для обговорення”. ЕГ мала змогу ознайомитися з відгуками стейкхолдерів на дану ОП, які розміщені на веб-сторінці кафедри ФБСС у відкритому доступі <https://surl.li/zexcen> в розділі “Відгуки сейкхледрів на проєкти освітніх програм”. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів, ЕГ було підтверджено факти наданих низки рекомендацій в контексті удосконалення ОП. Також до круглих столів з обговорення ОП активно долучаються здобувачі ВО за ОП (підтверджено на зустрічі, зазначено у

протоколах кафедри (п.4, зап.1), результатах анкетування), що є позитивною практикою для покращення ОП та переконливим аргументом, що кафедра відкрита як до своїх потенційних роботодавців (стейкхолдерів, зацікавлених сторін) так і до здобувачів ВО. За результатами публічного обговорення робочою групою формується таблиця пропозицій <https://surl.li/fztdmb>, де узагальнено пропозиції та зауваження стейкхолдерів на ОП, а також вказано чи враховано/враховано частково/не враховано надані рекомендації роботодавців та подано обґрунтування.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Під час зустрічей з різними фокус-групами, ЕГ переконалася, що ПДАУ забезпечує відкритий доступ на власному веб-сайті до інформації та нормативно-правових документів. Зокрема, на веб-сторінці кафедри ФБСС <https://surl.li/sursfq> в достатньому обсязі є інформація про ОП, НПП що реалізують освітню діяльність та ОК, які включені до ОП. У вільному доступі розміщені ОП, навчальний план, рецензії на ОП, наскрізна програма практик, програма атестації здобувачів ВО та програма атестаційного екзамєну, а також компоненти обов'язкової та вибіркової частини ОП <https://surl.li/difafn> для інформування заінтересованих сторін та суспільства. Також вся необхідна інформація розміщена на платформі LMS Moodle (п.7, зап.1). Усі активні покликання, що зазначені на веб-сайті ЗВО, зокрема і щодо інформації про ОП, працюють, а тому ЕГ підтверджує прозорість та публічність інформаційних ресурсів ПДАУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила повну відповідність підкритеріїв 9.1, 9.2 та 9.3. У ПДАУ визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Здобувачі ВО орієнтуються в своїх правах та знають як діяти в разі їх порушення. НПП підтримують та мотивують до зацікавлення здобувачів ВО в розумінні їх прав та обов'язків. ПДАУ не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт із метою одержання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. Позитивним моментом також є активна залученість здобувачів ВО до обговорень ОП, які вільно висловлюють свої побажання та відкрито обговорюють впроваджені зміни відповідно до їх рекомендацій. ПДАУ забезпечує на своєму веб-сайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до чинного законодавства, своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. ЕГ дійшла висновку, що дана ОП за критерієм 9 має повну відповідність.

Недоліки

ЕГ суттєвих недоліків за критерієм 9 не виявлено.

Рекомендації

До 01.09.2026 року: організувати регулярну розсилку новин та анонсів для зацікавлених сторін; забезпечити переклад ключової інформації про ОП "Фінанси, банківська справа та страхування" на англійську мову, що дозволить підвищити її репутацію та зміцнити взаємодію з міжнародною спільнотою.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	28360_Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.pdf	komhodg96q mz3UaqpQCyS5QMiCVs6/Iqv1onbi/fs6 Q=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Форкун Ірина Валеріївна

Члени експертної групи

Панухник Олена Віталіївна

Кулак Євгеній Олександрович